

Analýza projektů předložených ze Zlínského kraje v rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA

Petra Kindlová

Bakalářská práce
2011

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra KINDLOVÁ**
Osobní číslo: **M081299**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Analýza projektů předložených ze Zlínského kraje
v rámci Iniciativy Společenství INTERREG IIIA**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Určete cíle a metodologii bakalářské práce.
- Provedte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se Iniciativy Společenství INTERREG III.A.
- Charakterizujte program INTERREG III.A.

II. Praktická část

- Analyzujte úspěšnost předložených projektů z tohoto programu ve Zlínském kraji
- Zpracujte současnou situaci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovenská republika v období 2007 – 2013.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

[1] MAREK, D. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

[2] WOKOUN, R. Česká regionální politika v období vstupu do EU. Praha: Oeconomica, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.

[3] WOKOUN, R. Strukturální fondy a obce I. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

[4] WOKOUN, R. a kol. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Vedoucí bakalářské práce: prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 4. dubna 2011
Termín odevzdání bakalářské práce: 20. května 2011

Ve Zlíně dne 4. dubna 2011

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
  - bez omezení;
  - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 20.5.2011 .....

Joeta Jirman
.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Předmětem této práce je analýza projektů přijatých ze Zlínského kraje v rámci Iniciativy společenství INTERREG IIIA. Práce je rozdělena do dvou částí. V teoretické části jsou vymezeny základní cíle této práce a metody použité ke splnění těchto cílů a dále je zde taktéž popsána historie přeshraniční spolupráce a její právní nástroje a vývoj jednotlivých programů přeshraniční spolupráce realizovaných Evropskou unií. Větší pozornost je zde věnována Iniciativě společenství INTERREG IIIA, již je věnována samostatná kapitola. Praktická část obsahuje analýzu projektů předložených ze Zlínského kraje. Poslední kapitola informuje o současném programovacím období 2007 – 2013.

Klíčová slova:

Přeshraniční spolupráce, Phare CBC, INTERREG IIIA, Zlínský kraj, projekt, program

ABSTRACT

Theme of this thesis is an analysis of projects taken from the Zlin Region in the Community Initiative INTERREG IIIA. The thesis is divided into two parts. In the theoretical part, there are defined the basic objectives of this work and the methods used to meet these goals and there is also described the history of cross-border cooperation and its legal instruments and the development of cross-border cooperation programs implemented by the European Union. Greater attention is paid to the Community Initiative INTERREG IIIA, which receives a separate chapter. The practical part includes an analysis of projects submitted by the Zlin Region. The last chapter informs about the current programming period 2007 - 2013.

Keywords:

Cross-border cooperation, Phare CBC, INTERREG IIIA, Zlin Region, project, program

Ráda bych poděkovala prof. RNDr. René Wokounovi, CSc. za odborné vedené mé bakalářské práce.

„Velkých cílů je možné dosáhnout jedině, když se spojí mnoho lidí dohromady.“

John C. Mawell

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
1 TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CÍLE A METODY PRÁCE	13
1.1 CÍLE PRÁCE	13
1.2 METODY PRÁCE.....	13
2 ÚVOD DO PROBLEMATIKY	16
2.1 ZÁKLADNÍ PRINCIPY REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKY EU.....	16
2.2 REGIONY NUTS	17
2.3 EUROREGIONY.....	17
2.4 STRUKTURÁLNÍ FONDY EU.....	19
2.5 ZÁKLADNÍ DOKUMENTY PRO REGIONÁLNÍ A PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCI	19
3 PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE	20
3.1 HISTORIE PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE	20
3.1.1 Asociace evropských hraniČních regionů.....	21
3.1.2 Evropská rámcová úmluva o přeshraniČní spolupráci.....	21
3.1.3 Evropské spoleČenství	22
3.2 PRÁVNÍ NÁSTROJE PRO PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCI	22
3.2.1 Multilaterální smlouvy	23
3.2.2 Bilatelární a trilaterální smlouvy	23
3.2.3 Regionální a místní smlouvy.....	23
3.3 PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE V ČR	24
4 VÝVOJ PROGRAMŮ PŘESHraniČNÍ SPOUPRÁCE	25
4.1 PŘEDVSTUPNÍ PROGRAM PHARE.....	26
4.1.1 PHARE CBC.....	26
4.2 INICIATIVA SPOLEČENSTVÍ INTERREG III.A 2004 – 2006	28
4.3 OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČESKÁ REPUBLIKA - SLOVENSKÁ REPUBLIKA	30
5 INTERREG IIIA ČR – SR	32
5.1 ÚZEMNÍ VYMEZENÍ.....	32
5.2 FINANČNÍ ALOKACE PROGRAMU	32
5.3 PRIORITY A OPATŘENÍ.....	33
5.3.1 Priorita 1: Sociální a kulturní rozvoj a tvorba sítí.....	33
5.3.2 Priorita 2: Zachování krajiny a rozvoj cestovního ruchu	35
5.3.3 Priorita 3: Technická pomoc	36
5.4 ZODPOVĚDNÉ ORGÁNY	37
5.4.1 Řídící/národní orgán.....	37
5.4.2 Centrum pro regionální rozvoj	38

5.4.3	Platební orgán/Sub-Platební orgán.....	38
5.4.4	Společný technický sekretariát	39
5.4.5	Monitorovací výbor	40
5.4.6	Řídící výbor.....	40
II	PRAKTICKÁ ČÁST	41
6	PRAVIDLA PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE DOTACE.....	42
6.1	PŘÍJEMCI DOTACE.....	42
6.2	TYPY PROJEKTŮ.....	43
6.3	FINANCOVÁNÍ.....	43
6.4	ŽÁDOST O PODPORU	44
6.5	KONTROLA A HODNOCENÍ PROJEKTŮ	45
6.6	REALIZACE PROJEKTŮ	45
6.7	ZPŮSOB PROPLÁCENÍ PŘIDĚLENÉ PODPORY	46
6.8	SHRNUTÍ A VLASTNÍ HODNOCENÍ.....	46
7	ANALÝZA PROJEKTŮ.....	48
7.1	PŘÍJEMCI DOTACÍ.....	48
7.2	HODNOCENÍ PROJEKTŮ DLE JEDNOTLIVÝCH OPATŘENÍ	49
7.2.1	Opatření 1.1.: Lidské zdroje, sociální a kulturní rozvoj.....	49
7.2.2	Opatření 1.2.: Zachování a zlepšení přírodních zdrojů a životních podmínek vzhledem k rozvoji cestovního ruchu	50
7.2.3	Opatření 1.3. Fond mikroprojektů.....	51
7.2.4	Opatření 2.1: Budování a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	53
7.2.5	Opatření 2.2.: Rozvoj krajiny vzhledem k aspektům životního prostředí.....	55
7.3	HODNOCENÍ PROJEKTŮ DLE DOPADU NA ÚZEMÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	56
7.4	PŘÍKLADY REALIZOVANÝCH PROJEKTŮ	57
7.4.1	Naučná stezka Hugolína Gavloviča	57
7.4.2	Česko-slovenské regionální, informační a společenské centrum Hornolidečska.....	58
7.4.3	Zavedení efektivního energetického hospodaření v kombinaci s využitím slunečního potenciálu směřující k zlepšení stavu životního prostředí ve Zlíně	58
7.4.4	Muzeum Podhradí	59
7.4.5	KAROLINKA CUP CZ – SK 2006	59
7.4.6	Zpřístupnění lokality "Vrchová" - Hostýnské vrchy	60
7.5	SHRNUTÍ A VLASTNÍ HODNOCENÍ.....	60
8	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007 - 2013.....	63

8.1	CÍLE A PRIORITY	63
8.2	FINANCOVÁNÍ.....	64
8.3	PROJEKTY V RÁMCI OP PŘESHraničNÍ SPOLUPRÁCE ČR – SR	66
8.4	SHRnutí A VLASTNÍ HODNOCENÍ.....	67
8.5	NÁVRH VLASTNÍHO PROJEKTU	68
	ZÁVĚR	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	70
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	73
	SEZNAM OBRÁZKŮ	74
	SEZNAM TABULEK.....	75
	SEZNAM PŘÍLOH.....	76

ÚVOD

Příhraniční regiony často trpěly svou polohou, která se vyznačovala určitou izolací od zbytku státu a taktéž odlišným vývojem, který z této izolace vyplýval. Přeshraniční spolupráce je tedy důležitá nejen pro samotné státy, ale taktéž pro regionální rozvoj v rámci celé Evropské unii, která tak má prohloubit přeshraniční integraci členských států. Tento sjednocovací proces byl započat již počátkem 50. let, kdy právě se vznikem Evropského společenství si jednotlivé státy uvědomily, že jejich vzájemná integrace stojí právě na vzájemné přeshraniční spolupráci.

Pro česko-slovenské pohraničí tato situace nastala od roku 1993, kdy došlo k rozdělení Československa a došlo tak k vytvoření státní hranice, která zapříčinila oddělený vývoj na jejich obou stranách.

Dá se říci, že přeshraniční spolupráce na česko-slovenské hranici nabírá úplně jinou dimenzi než přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a ostatními státy a to díky společné historii a podobnému jazyku, který nepředstavuje žádnou bariéru.

K výraznější přeshraniční spolupráci pak došlo na základě rozhodnutí Evropské komise, kterým byla česko-slovenská hranice v roce 1999 připojena k programu PHARE CBC, v roce 2004 pak na základě přistoupení k Evropské unii se naskytlá možnost čerpat prostředky na přeshraniční spolupráci v rámci Iniciativy společenství INTERREG IIIA a k překonání hranic jako takových výrazně přispělo připojení se Česka do schengenského prostoru v roce 2007.

Nyní se nacházíme v dalším programovacím období 2007 – 2013, ve kterém je přeshraniční spolupráci věnována stále větší pozornost, o čemž svědčí i to, že vznikl nový cíl, Cíl 3 – Evropská územní spolupráce.

Cílem této práce je tedy zhodnotit projekty, jež byly realizovány v období 2004 – 2006 v rámci Iniciativy společenství INTERREG IIIA ve Zlínském kraji a dále pak provést nástin projektů přeshraniční spolupráce v současném programovacím období 2007 – 2013.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍLE A METODY PRÁCE

V této kapitole objasním cíle bakalářské práce a metody použité ke splnění těchto cílů.

1.1 Cíle práce

Cílem a hlavním tématem zpracování této bakalářské práce je analýza projektů přijatých ze Zlínského kraje v rámci Iniciativy společenství INTERREG IIIA a následné zhodnocení dopadů realizace těchto projektů ve Zlínském kraji. Tato práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části se zaměřím na objasnění přeshraniční spolupráce jako takové, jejího vývoje v rámci Evropské unie i České republiky. Dále na vývoj jednotlivých programů přeshraniční spolupráce, kterých mohla Česká republika využívat k jejímu rozvoji a na závěr teoretické části se zaměřím na bližší charakteristiku programu INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika 2004 – 2006.

V praktické části se budu věnovat podmínkám, které byly v období 2004 – 2006 nastaveny pro získání dotací v rámci Iniciativy společenství INTERREG IIIA. Stěžejní částí praktické části je pak analýza samotných projektů a jejich dopadů v rámci této iniciativy. V závěru praktické části se budu věnovat stávajícímu programovacímu období 2007 – 2013.

1.2 Metody práce

Výše stanovené cíle se dají splnit s použitím následujících metod:

Studium dokumentů

Vzhledem k tomu, že budu pracovat především s údaji z minulosti, je studium dokumentů stěžejní metodou použitou zejména v teoretické části mé bakalářské práce. Tato metoda spočívá ve využívání dokumentů, které vznikly mimo rámec dané výzkumné akce. V tomto případě byl sběr informací proveden již dříve a při vlastním výzkumu pak mluvíme již o sekundárním zpracování tohoto materiálu. Rozlišujeme dokumenty trojího typu. Prvním typem jsou dokumenty, které vznikly se záměrem shromáždit určité údaje, druhým typem jsou pak osobní dokumenty vzniklé z iniciativy svého autora a posledním typem jsou jiná hmotně fixovaná sdělení, jejichž úkol spočívá v hromadném předávání informací. Při zís-

kávání informací pro svou bakalářskou práci budu pracovat zejména s třetím typem dokumentů.

Při využití této metody pro výzkum musíme počítat s následujícími operacemi:

- výběr dokumentu – v této fázi je v první řadě důležitá přístupnost dokumentu a kvalita v nich obsažených informací;
- jejich kritické zhodnocení – tato operace je poté součástí vlastní analýzy a zpracování;
- jejich analýza z hlediska potřeb konkrétního výzkumu – zde existují dva druhy, prvním je kvalitativní rozbor dokumentů (používaný zejména při monografických studiích) a kvantitativní rozbor (provozovaný nejčastěji technikou obsahové analýzy – technika sloužící k objektivnímu, systematickému a kvantitativnímu popisu obsahu jakéhokoliv sdělení).

Výhoda dané metody spočívá především v tom, že jsou potřebná data k dispozici rychleji, než je tomu u primárního šetření.¹

Metoda hodnocení ex-post

Další metodou, která je v této práci použita, zejména v praktické části, je metoda hodnocení ex-post, která spočívá v následném hodnocení, jež je prováděno nezávislými hodnotiteli. Cílem této metody je porovnat očekávané cíle s těmi skutečně dosaženými a výsledky, včetně vyhodnocení účinnosti pomoci a jejich dopadů. Důležité je zejména použít nízký počet ukazatelů, aby byla zajištěna jejich vhodnost a zvládnutelnost a současně aby byly vztaženy na vstupy, výstupky, výsledky a dopady.²

---

¹ PERGLER, P. a kol., *Vybrané techniky sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1969. Strany 324 - 239

² WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do EU*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7. 277 – 285

Analýza a syntéza

Analýza je metoda sběru dat v konkrétní situaci, která pomáhá poznat podstatu funkcí jednotlivých částí. Jedná se tedy o rozbor či metodu zkoumání složitějších skutečností rozkladem na jednodušší. Syntéza naopak spojuje prvky v celek a dodává mu tak konkrétnost. Syntéza doplňuje analýzu a spolu tvoří nedílný celek.³

Statistické zkoumání

Tato metoda se používá při sledování určitého hromadného jevu. Pokud je předmětem statistického zkoumání celý základní soubor jednotlivých jednotek, jedná se o vyčerpávající šetření, pokud je předmětem jen určitý výběrový soubor (taktéž nazýván jako vzorek), jedná se o výběrové šetření. Výsledkem takového zkoumání jsou poté neutříděné údaje, které je třeba v další fázi zpracovat a vyhodnotit. Přitom je důležité v první řadě provést systematizaci daných údajů (přehledné uspořádání a následné shrnutí do tzv. statistických charakteristik). Pokud šetření bylo prováděno jako výběrové, na systematizaci navazuje generalizace příslušného vzorku.⁴

---

³ WIMMER, Miloslav. *Základní metody vědeckého myšlení: universita technické tvořivosti*. 1. vyd. Praha : Práce, 1964. 145 s.

⁴ PERGLER, P. a kol., *Vybrané techniky sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1969. Str. 460 - 461

2 ÚVOD DO PROBLEMATIKY

2.1 Základní principy regionální a strukturální politiky EU

Mezi základní principy patří:

- **Princip koncentrace**, jež spočívá v co nejefektivnějším využití prostředků a dosažení maximálního užítku v regionech s největšími problémy.
- **Princip partnerství** odkazuje na úzkou spolupráci mezi Komisí a členskými státy určenými národními, regionálními a místními orgány.
- **Princip programování** zabezpečuje alokaci pomoci v daném programovacím období, kdy prostředky jsou přerozdělovány na základě víceletých a víceoborových programů.
- **Princip adicionality (doplňkovosti)** spočívá v tom, že prostředky, které jsou vynakládány z EU, pouze doplňují peněžní prostředky vynaložené z národních zdrojů.
- **Princip monitorování a vyhodnocování** nabývá stále většího významu. Jedná se o průběžné sledování věcného a finančního plnění projektu, dále o průběžný monitoring realizace projektu a následné zhodnocení skutečných přínosů a dopadů projektů.
- **Princip solidarity** vychází ze základní filosofie celého integračního procesu, kdy hospodářsky vyspělejší státy se podílejí na financování rozvoje států méně vyspělých.
- **Princip subsidiarity** je zakotven v Maastrichtské smlouvě a deleguje pravomoc na nejnižší možnou úroveň rozhodování.⁵

---

⁵ WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do EU*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.

2.2 Regiony NUTS

Regiony NUTS⁶ byly vytvořeny zejména pro potřeby statistiky, posuzování a hodnocení potřebnosti regionů a v rámci regionální a strukturální politiky EU pro posuzování vhodnosti podpory konkrétního regionů z prostředků EU. Rozlišujeme tyto úrovně:

NUTS I – územní jednotka typu velkých oblastí, obvykle tvořena několika jednotkami na úrovni NUTS II. V České republice je jako NUTS I označováno území celé ČR.

NUTS II – územní jednotka řádově nižší, velikost dle počtu obyvatel se pohybuje zhruba od 1 do 2 milionů obyvatel. V ČR se jedná o tzv. regiony soudržnosti, kterých je 8.

NUTS III – územní jednotka odpovídající úrovni nejnižšího územně správního regionu státní správy – obvykle tedy okresů či krajů. V případě ČR se jedná o VÚSC – kraje. Společně s jednotkami NUTS II mají přímo vazbu na strukturální fondy EU.

NUTS IV – v řadě států EU není vymezena, často jsou označovány jako LAU I. V ČR tato jednotka odpovídá okresům.

NUTS V – nejmenší lokální jednotka, obvykle se jedná o obce, či skupiny obcí, nesoucí také označení LAU II.⁷

2.3 Euroregiony

Euroregiony představují formu přeshraniční spolupráce místních či regionálních samospráv a to nejen mezi zeměmi členských států Evropské unie, ale i mezi členskými a nečlenskými státy. Jedná se o sdružení regionů, které spolu přímo sousedí a které mají spolupracovat na odstraňování nerovností na obou stranách hranice nejméně dvou států. V České republice jsou tato sdružení zaměřena zejména na přípravu a realizaci konkrétních návrhů projektů.

---

⁶ NUTS – La nomenclature des unités territoriales statistiques

⁷ WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do EU*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.

Vzhledem k tomu, že se jedná především o zaostalé oblasti, mají euroregiony právo na dotace z fondů Evropské unie. Hlavním předpokladem této podpory je právě realizovaná přeshraniční spolupráce. Členství v euroregionech je dobrovolné.

V ČR začaly první euroregiony vznikat od roku 1991 a dnes existuje po celé státní hranici 13 (Elbe-Labe, Erzgebirge-Krušnohoří, Egrensis - Chebsko, Bayerischer Wald-Šumava-Mühlviertel, Silva Nortica - jižní Čechy, Weinviertel-Pomoraví-Záhorie, Bílé Karpaty, Beskydy, Těšínské Slezsko, Silesia - Opavsko, Praděd, Glacensis - severovýchodní Čechy a Nisa - Liberecko). Součástí euroregionů se často staly okresy, které se nacházejí ve větší vzdálenosti od hranic a spolufinancování některých projektů z fondů Evropské unie nemožnou nárokovat, ale chtějí se podílet na přeshraniční spolupráci. Mezi hlavní projekty, realizované v řadě euroregionů, patří projekty zaměřené na oblast cestovního ruchu a oblast kulturních a sportovních aktivit.⁸

Obr. 1: Mapa euroregionů v ČR

⁸ Evropská unie v České republice: *Euroregiony*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/euroregions/index_cs.htm>

2.4 Strukturální fondy EU

Strukturální fondy jsou hlavním nástrojem regionální politiky EU. Jejich společným cílem je snižování rozdílů v životní úrovni mezi jednotlivými regiony EU.

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF) byl založen v roce 1972, ale fungovat začal v roce 1975 a do regionální politiky EU byl integrován v roce 1988. Jako takový je tento fond určen na podporu projektů zaměřených na regionální rozvoj, hospodářské změny, větší konkurenceschopnost a územní spolupráci v rámci EU.

Evropský sociální fond (ESF) patří též mezi strukturální fondy a je z nich nejstarší (založen byl v roce 1957). ESF je hlavním nástrojem sociální politiky a politiky zaměstnanosti v rámci EU. Z hlediska objemu finančních prostředků jej řadíme na druhé místo hned za ERDF.

Evropský zemědělský podpůrný a garanční fond (EAGGF) patřil mezi strukturální fondy až do roku 2007. Jak vyplývá z názvu, tento fond se skládá ze dvou částí – podpůrné a garanční, přičemž do strukturálních fondů patřila pouze část podpůrná. EAGGF nebyl zaměřen pouze na podporu konkurenceschopnosti zemědělství, ale současně sloužil jako nástroj pro rozvoj venkova.

Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG) taktéž není od roku 2007 zařazován mezi strukturální fondy. Jedná se o nástroj financování rybářského odvětví a přímořských regionů.⁹

2.5 Základní dokumenty pro regionální a přeshraniční spolupráci

- Evropská charta regionálního a prostorového plánování
- Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány
- Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů
- Programové dokumenty přeshraniční spolupráce

---

⁹ WOKOUN, R. a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

3 PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE

Pro Evropu je typické velké množství hranic, přičemž jejich tvorba je přímo spojena s historickým vývojem Evropy. Nicméně jak je uvedeno v Bílé knize Evropských hraničních a příhraničních regionů: „*Hranice by neměla být dělicí čára mezi lidmi, ale mezi místy, kde se lidé mohou sejít*“.

Právě příhraniční regiony jsou typické širokou škálou problémů, ale současně i příležitostí, a z tohoto důvodu je přeshraniční spolupráce nepostradatelná a stal se z ní základní prvek evropské integrace.

Regiony, nacházející se v příhraničí, touto polohou obvykle trpěly. A právě přeshraniční spolupráce zmírňuje znevýhodnění příhraničních regionů, pomáhá překonávat periferní postavení regionů v rámci jejich státu a zabývá se zlepšením životních podmínek obyvatel zde žijících ve všech aspektech jejich života.¹⁰

3.1 Historie přeshraniční spolupráce

Jak již bylo řečeno výše, Evropa je charakteristická nejen svou rozmanitostí, případně společnou kulturou nebo sdílenou historií, ale je také typická množstvím státních hranic. A právě hranice vzniklé v posledních třech stoletích mnohdy vedly k rozdělení samostatných regionů či etnických skupin, které dříve patřily k sobě. Vznikaly tak nepřirozené hranice, které z důvodů obav před vojenskými intervencemi, byly jen velmi slabě osídlené s omezeným dopravním spojením. Na tento trend měla značný vliv tzv. „Železná opona“, kdy se hranice mezi západním a východním blokem staly takřka „nepropustnými“.¹¹

Navzdory výše zmíněnému má přeshraniční spolupráce dlouhodobou tradici a to zejména v západní Evropě. Zde zjistili, že velké množství problémů, typických pro určitý region, se opakuje i na druhé straně hranice. A právě tato skutečnost vedla ke snahám o jejich odstra-

---

¹⁰ AEER: *European Charter for Broader and Cross-border Regions* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://www.aebr.eu/files/publications/Charta_Final_071004.gb.pdf>

¹¹ AEER: *White Paper on European Border Region* [online]. Final version. Gronau : 2006 [cit. 2011-03-03]. Dostupné z WWW: <http://www.espaces-transfrontaliers.org/document/doc_white_paper_AEER_EN.pdf>

nění již v 50. letech 20. století, na základě čehož tedy vznikly první pokusy o přeshraniční spolupráci. Takový druh spolupráce byl nejdříve navazován ve francouzsko-německém, nizozemsko-německém pohraničí a ve skandinávských zemích. Avšak scházely jakékoliv zákonné a administrativní kompetence, což vedlo ke vzniku místních a regionálních sdružení a později ke vzniku tzv. euroregionů. Prvním takovým euroregionem vzniklým v Evropě byl euroregion Gronau na nizozemsko-německé hranici (1958).¹²

Situace ve Střední a Východní Evropě byla zcela odlišná, zde docházelo zejména k izolaci jednotlivých států a hranice vůči západoevropským zemím se staly téměř neproniknutelnou bariérou.

3.1.1 Asociace evropských hraničních regionů

Prvním společenstvím zaměřeným přímo na přeshraniční spolupráci je Asociace evropských hraničních regionů (AEBR – Association of European Border Regions) se sídlem v Německu, která vznikla v roce 1971. V současnosti AEBR zastupuje více než 170 zahraničních regionů v rámci celé Evropy. Mezi cíle a úkoly této asociace patří podpora a koordinace vzájemné spolupráce regionů, výměna zkušeností a informací v oblasti přeshraniční spolupráce a současně zastupování společných zájmů při jednání s parlamenty, orgány, úřady apod. Nejdůležitějším partnerem je Rada Evropy, nicméně silné kontakty si AEBR vybuďovalo taktéž s Evropskou komisí, Evropským parlamentem či Radou evropských obcí a regionů.¹³

3.1.2 Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci

Základ přeshraniční spolupráce v Evropě položila Rada Evropské unie, která předložila v květnu roku 1980 členským státům k podpisu Evropskou rámcovou úmluvu o přeshraniční spolupráci. V platnost tato úmluva vstoupila v prosinci 1981.

---

¹² BusinessInfo: *Euroregiony*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podpora-v-regionech/euroregiony/1001179/5159/>>

¹³ Euroregion Silesia: *Asociace evropských hraničních regionů*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=cinnost-AGEG-AEBR>

Cílem této úmluvy je podpora a usnadnění uzavírání přeshraničních smluv mezi regionální a místními orgány. Takové dohody se mohou dotýkat regionálního rozvoje, ochrany životního prostředí či zlepšení veřejných služeb. Taktéž může zahrnovat sdružení místních orgánů nebo zřízení přeshraničních svazů. Podle této úmluvy se jednotlivé strany, které uzavírají tyto smlouvy, zavazují k odstranění překážek ztěžujících přeshraniční spolupráci.¹⁴

3.1.3 Evropské společenství

Přeshraniční spolupráce je klíčovou prioritou Evropského společenství, která se zaměřuje na posílení spolupráce mezi členskými zeměmi a partnerskými zeměmi podél vnější hranice Evropské unie.

Přeshraniční spolupráce v rámci Evropské unie obsahuje 4 základní cíle:

- podpora hospodářského a sociálního rozvoje v pohraničních oblastech;
- řešení společných výzev;
- zajištění fungujících a bezpečných hranic;
- podpora spolupráce mezi obyvateli pohraničí.¹⁵

Základním krokem Evropské unie, která vedla k rozvoji přeshraniční spolupráce, je vytvoření Iniciativy INTERREG (1989) pro členské státy EU a programu na pomoc kandidátským zemím – Phare CBC (1989).

3.2 Právní nástroje pro přeshraniční spolupráci

Mezi právní nástroje přeshraniční spolupráce patří multilaterální smlouvy, bilaterální smlouvy, trilaterální smlouvy a smlouvy na regionální a místní úrovni. Těchto nástrojů se užívá zejména z toho důvodu, že jednotný nástroj veřejného práva, který by upravoval pře-

---

¹⁴ Rada Evropy: *Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://conventions.coe.int/Treaty/en/Summaries/Html/106.htm>>

¹⁵ Evropská komise: *Cross-Border Cooperation within the European Neighbourhood and Partnership Instrument*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/enpi-cross-border/index_en.htm>

shraniční spolupráci v Evropě, neexistuje a přímá účast regionálních a místní orgánů při řízení přeshraničních programů je tak stále limitována řadou překážek a omezeními právní povahy. Tyto typy dohod jsou tedy důležité, aby usnadňovaly přeshraniční spolupráci a trvale zajišťovaly společné programy.

3.2.1 Multilaterální smlouvy

Tyto smlouvy náleží k nejdůležitějším nástrojům, které tvoří rámec přeshraniční spolupráce. Příkladem mohou být mezistátní smlouvy v kontextu regionální integrace a smlouvy, které jsou uzavřeny mezinárodními organizacemi, jako je Rada Evropy. V těchto smlouvách jsou zobrazeny pouze rámcové podmínky, které je nutné dále promítnout do národních aplikačních zákonů, sami o sobě tak nejsou smlouvami o přeshraniční spolupráci.¹⁶

3.2.2 Bilaterální a trilaterální smlouvy

Tyto smlouvy pokrývají možnost přeshraniční spolupráci pouze mezi státními orgány a to prostřednictvím protokolů a dohod. V rámci této spolupráce jsou zřizovány mezistátní komise, jež sledují různé akční plány, působí v různých geografických oblastech a musí být obeznámeny s požadavkem na spolupráci v oblasti územního rozvoje případně v jiné oblasti. Smlouvy jsou orientovány zvláště na územní rozvoj, přeshraniční regionální podporu, dobré sousedské vztahy, a současně se mohou zabývat specifickými oblastmi, jakou jsou například smlouvy o pomoci při katastrofách, o jaderných záležitostech či o turistice.¹⁷

3.2.3 Regionální a místní smlouvy

V rámci těchto dohod bylo vytvořeno mnoho pracovních sdružení jak na vnitřních tak i vnějších hranicích Evropské unie. Přeshraniční spolupráce založená na těchto mezistátních dohodách, se pak obvykle řídí veřejným právem. Často nutnou podmínkou k tomu, aby

---

^{16, 17} AEBR: *Practical Guide to Cross-border Cooperation, Third Edition 2000* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://www.aebr.eu/files/publications/Charta_Final_071004.gb.pdf>

příhraničnímu partnerství bylo umožněno účastnit se řízení přeshraničních programů nebo spolupráce, je oficiální státní uznání.¹⁸

3.3 Přeshraniční spolupráce v ČR

V České republice došlo k rozvoji přeshraniční spolupráce až po politických změnách v roce 1989, přičemž česká vláda byla v tomto období zaměstnána povinnostmi souvisejícími s transformačními změnami. Z tohoto důvodu nedocházelo k nijak výraznému rozvoji ani regionální politiky a ani přeshraniční spolupráce. Ke změně této situace výrazně přispěl nástroj předvstupní pomoc Phare CBC a později i Iniciativa společenství Interreg IIIA.

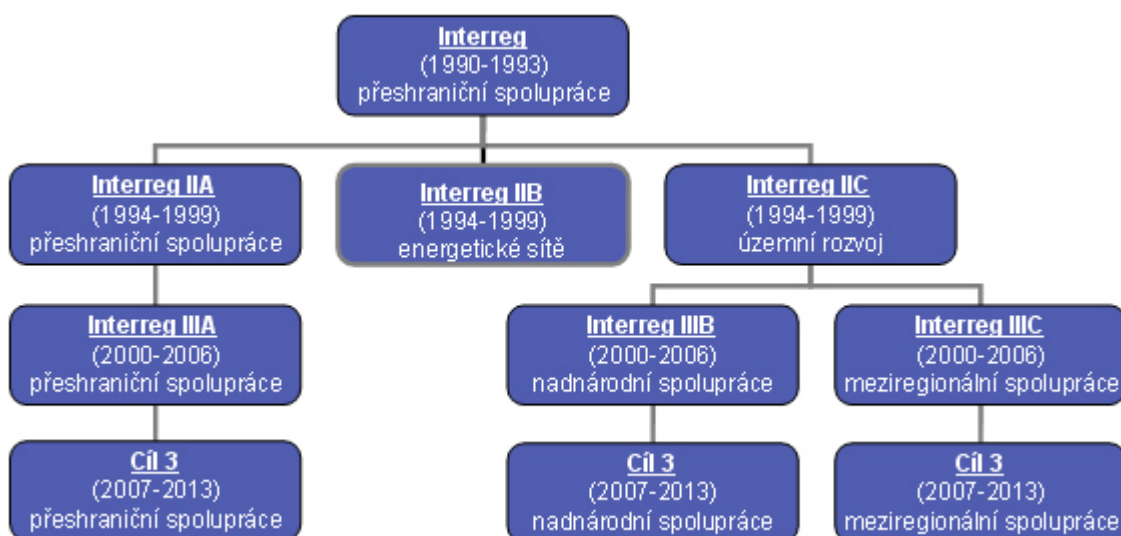
---

¹⁸ AEBR: *Practical Guide to Cross-border Cooperation, Third Edition 2000* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://www.aebr.eu/files/publications/Charta_Final_071004.gb.pdf>

4 VÝVOJ PROGRAMŮ PŘESHraniČNÍ SPOUPRÁČE

Evropská unie podporuje územní spolupráci již od roku 1990, kdy byla vyhlášena tzv. Iniciativa společenství Interreg, která byla právě zaměřena na přeshraniční spolupráci. Vzhledem k tomu, že se v rámci regionální politiky osvědčila, v období 1994 – 1999 došlo k jejímu rozšíření a vedle větve přeshraniční spolupráce byla zavedena taktéž spolupráce energetických sítí a spolupráce v rámci územního rozvoje (na obrázku Interreg IIA, IIB a IIC). V období 2000 – 2006 se tedy již jednalo o třetí fázi této iniciativy, kdy byla zachována přeshraniční spolupráce Interreg IIIA, Interreg IIIB byl programem pro nadnárodní spolupráci a Interreg IIIC pro meziregionální spolupráci. Důležitost spolupráce mezi státy a přeshraniční spolupráce byla potvrzena tím, že pro období 2007 – 2013 se tato spolupráce stala samostatným cílem regionální politiky s názvem Evropská územní spolupráce. Ve státech, které k Evropské unii přistoupili v roce 2004, Iniciativa společenství Interreg navazuje na program předvstupní pomoci Phare CBC.¹⁹

Obr. 2: Vývoj programu Interreg²⁰

^{19, 20} Cíl 3 Evropská územní spolupráce: Historie. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.cil3.cz/historie.htm>>

4.1 Předvstupní program PHARE

Program PHARE je jedním ze tří předvstupních nástrojů určených pro země, jež usilují o vstup do Evropské Unie. Tento program vznikl v prosinci roku 1989 a původně byl určen jako nenávratná hospodářská pomoc pro Polsko a Maďarsko²¹, která měla těmto státům pomoci s reformami politických systémů.²²

Pro Českou republiku byl Phare užitečným nástrojem využívaným v průběhu příprav na vstup do Evropské unie a taktéž se jednalo o vůbec první formu finanční pomoci ze strany Evropské unie zaměřené socioekonomický rozvoj.

V podmínkách České republiky se tento program skládal z následujících třech programových celků:

- Národní program PHARE
- Programy přeshraniční spolupráce
- Mezinárodní programy PHARE.²³

4.1.1 PHARE CBC

Program Phare CBC byl realizován od roku 1994 na základě nařízení Evropské komise č. 158/94 jako protějšek iniciativě INTERREG.

Dlouhodobým cílem tohoto programu bylo především urychlení hospodářské konvergence v zemích, které usilovali o přistoupení do Evropské unie, a to vyváženým způsobem tak, aby nedošlo ke vzniku periferních ekonomických zón. Taktéž měl tento program pomoci připravit kandidátské země na budoucí účast v programu INTERREG.

V letech 1994 až 1999 zahrnovaly programy PHARE CBC 15 státních hranic a podporovaly především činnosti v oblasti dopravy a životního prostředí a hospodářského rozvoje.

---

²¹ Phare – Poland, Hungary Aid for Restructuring of the Economy

²² Ministerstvo financí České republiky: *Phare* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/pom_eu_ukonprogr_phare.htm

²³ WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Phare CBC bylo až do roku 2003 zaměřené v první řadě na podporu spolupráce mezi příhraničními regiony střední a východní Evropy a přilehlých regionů Evropského společenství a tedy i příhraniční regiony mezi kandidátskými zeměmi. Tento program byl pak změněn s ohledem na přistoupení deseti zemí v roce 2004 a taktéž v souvislosti s aktualizací zemí, které byly nadále způsobilé. Působnost tak byla rozšířena na hranici Bulharska s Tureckem a Bulharska s Rumunskem a jejich přilehlých zemích (Ukrajina, Moldavsko, Srbsko a Černá Hora a bývalá Jugoslávská republika Makedonie).²⁴

V České republice byl tento program zahájen nejprve na česko-německé hranici, v roce 1995 pak byla jeho působnost rozšířena i na česko-rakouskou hranici a od roku 1999 byla rozšířena i na česko-polskou a česko-slovenskou hranici a to dle nařízení Evropské komise č. 2760/1998.

V roce 1999 též došlo k významné změně. Do této doby byly podporovány především méně finančně náročné projekty, kdežto od roku 1999 se vybíraly projekty, jejichž minimální příspěvek z programu Phare činil 2 mil. EUR. Požadavek na spolufinancování představoval 25 % z celkového rozpočtu na daný projekt. Důsledkem tohoto kroku bylo větší sdružování obcí, aby takto společně mohly splnit podmínky pro získání prostředků z tohoto programu. Menší projekty (především tedy neinvestiční akce malého rozsahu) byly financovány z Fondu malých projektů. Mezi aktivity podporované z tohoto fondu patřily zejména: kulturní výměny, místní demokracie, lidské zdroje, hospodářský rozvoj, životní prostředí či cestovní ruch.²⁵

Program přeshraniční spolupráce PHARE CBC představoval pro Českou republiku nejvýznamnější podporu regionálního rozvoje.

---

²⁴ European Commission: *Enlargement*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/enlargement/how-does-it-work/financial-assistance/phare/programmes_types_en.htm>

²⁵ WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do EU*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.

4.2 Iniciativa společenství Interreg IIIA 2004 – 2006

INTERREG je jednou z tzv. Inicativ Evropského společenství, které jsou vyhlašovány Evropskou komisí a současně jsou jedním z nástrojů strukturální politiky, které doplňují jiné programy Evropské unie. Vzhledem k objemu finančních prostředků se jednalo o nejvýznamnější iniciativu.

Iniciativa Interreg byla založena v roce 1990 a jejím cílem byla podpora hospodářské a sociální soudržnosti a integrace sousedících regionů, které jsou od sebe odděleny státní hranicí. V programovacím období 2000 – 2006 se jednalo o třetí fázi, ke které se Česká republika připojila k 1. červenci 2004, tedy dva měsíce po přistoupení České republiky k Evropské unii. V tomto programovacím byla Iniciativa společenství INTERREG zaměřena na tři oblasti.²⁶

Program Interreg IIIA představoval nejstarší formu spolupráce napříč státními hranicemi a jako takové jí náležela největší část finančních zdrojů program INTERREG III. Jednalo se o program zaměřený na přeshraniční spolupráce mezi sousedními regiony, mezi jehož podporované oblasti patřila všechna území NUTS III, která byla lokalizována podél vnitřních i vnějších hranic EU, a některé NUTS III v pobřežních oblastech. K základním podmínkám patřili společná strategie, společný rozvoj programů a společné řízení realizace programů, což byla základní podmínka, aby Evropská komise přijala program INTERREG IIIA. Tato iniciativa byla svým rozsahem zaměřena zejména na menší projekty s konkrétním dopadem na obou stranách hranice.

Program Interreg IIIB byl zaměřený na nadnárodní spolupráci. Cílem bylo rozvinutí nadnárodní spolupráce mezi regionálními a místními orgány v rámci prostoru CADSES (středoevropské, podunajské a jihovýchodní evropské území zahrnující 18 zemí).

Interreg IIIC byl zaměřený na výměnu zkušeností, které se týkaly regionálního rozvoje a spolupráce. Zahrnoval i regiony nacházející se ve státech, jež usilovaly o své začlenění do

---

²⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj: *Příručka pro žadatele a příjemce dotace pro program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIA-CR-Slovensko/Dokumenty>>

Evropské Unie. Tento program umožňoval spolupráci mezi regiony, které spolu nesousedily.

V podmínkách ČR iniciativa společenství Interreg IIIA navázala na program předvstupní pomoci Phare CBC. Vzájemná koordinace těchto dvou programů probíhala na základě společného programového dokumentu. Tato iniciativa byla rovněž financována z Evropského fondu regionálního rozvoje. Novinkou oproti programu Phare CBC bylo to, že došlo k rozšíření dotační oblasti o území krajů a taktéž došlo k rozdělení česko-německého programu na dva samostatné programy, tedy na ČR – Sasko a ČR – Bavorsko.

Tato iniciativa byla tedy realizována prostřednictvím pěti programů rozlišovaných dle území, jednalo se tedy o programy:

- česko-saský program;
- česko-bavorský program;
- česko-rakouský program;
- česko-slovenský program a
- česko-polský program.²⁷

---

²⁷ Centrum pro regionální rozvoj České republiky: *Interreg IIIA, Interreg IIIB, Interreg IIIC* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.crr.cz/cs/programy-eu/obdobi-2004-2006/>>

4.3 Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika - Slovenská republika

Pro období 2007 – 2013 dochází v pojetí přeshraniční spolupráce důležitá změna, kdy na základě zkušeností z Iniciativy společenství Interreg byl vytvořen samostatný cíl nazvaný Evropská územní spolupráce, který je zaměřený na harmonický a vyvážený rozvoj území Evropské unie. Tento cíl je v období 2007 – 2013 realizován na základě pěti samostatných programů: česko-saský, česko-bavorský, česko-polský, česko-rakouský a česko-slovenský.²⁸

Další novinkou je taktéž zavedení principu tzv. lead partnera (vedoucího partnera), který bude uplatňován ve všech projektech, jež budou uskutečňované v rámci OP přeshraniční spolupráce ČR - SR. Tento princip byl vytvořen s cílem prohloubení přeshraniční spolupráce, kdy projektové partnerství je tvořeno vedoucím partnerem a dalšími projektovými partnerem (případně vícero projektovými partnery). Projekty jsou tak uskutečňované minimálně dvěma partnery, každý z nich musí být z opačné strany hranice a své úkoly a povinnosti, spojené s implementací projektu, si společně vymezí v dohodě o spolupráci. Tato dohoda se sepisuje po schválení projektu. Vedoucí partner zpravidla má největší rozpočet v rámci daného projektu, případně největší rozsah aktivit a taktéž zodpovídá za implementaci projektu.

Pro toto období je taktéž typické zvýšení požadavků ze strany Evropské unie na zkvalitnění spolupráce přeshraničních regionů, které vyplývají především z nařízení o Evropském fondu regionálního rozvoje, kdy každý projekt bude muset zahrnovat partnery nejméně ze dvou zemí, kteří musí existenci spolupráce prokázat alespoň ve dvou ze čtyř oblastí, mezi které patří: společné plánování a příprava projektu, společné personální zabezpečení projektu, společná realizace projektu a společné financování projektu.²⁹

---

²⁸ WOKOUN, R. a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

²⁹ MAREK, D. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Barrister & Prncipal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

OP přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovenská republika byl schválen Evropskou komisí k 21. 12. 2007.

Zaměření projektu

OP Přeshraniční spolupráce ČR – SR podporuje pouze ty projekty, jež jsou v souladu s uvedenými oblastmi podpory a mají taktéž prokazatelný přeshraniční dopad. Jedná se zejména o ty projekty, které budou podporovat tvorbu funkční sítě spolupracujících orgánů s cílem podporovat udržitelný, integrovaný ekonomický, environmentální, sociální a kulturní rozvoj v přeshraničním regionu, rozvoj turismu a rozvoj kulturních tradicí.

Zodpovědné orgány

Organizační struktura, zodpovědná za řízení tohoto operačního programu, je následující:

- Řídícího orgán programu – Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoja SR;
- Společný certifikační úřad programu - Ministerstvo financí SR;
- Společný technický sekretariát – zřízený v rámci Řídícího orgánu při Ministerstve výstavby a regionálního rozvoja SR;
- Orgánu auditu, orgán zodpovědný za kontrolu nebo audit na II. úrovni – zastřešen Ministerstvo financí SR;
- Info Bod v Brně – poradenství a zadávání projektů;
- Národní orgán programu - Ministerstvo pro místní rozvoj;
- Monitorovací výbor – Ministerstvo financí SR;
- Centrum pro regionální rozvoj ČR – kontrola projektů.

Vztah mezi členskými státy byl definován v Memorandu o porozumění, které muselo být přijato příslušnými národními ministerstvy po schválení Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013.³⁰

---

³⁰ MVRR SR: Programový manuál k Operačnému programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/materialy-a-dokumenty-materialy-a-dokumenty/>>

5 INTERREG IIIA ČR – SR

V následující kapitole je blíže vymezen program INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika.

5.1 Územní vymezení

V rámci programu Iniciativy Společenství Interreg IIIA Česká republika – Slovenská republika, bylo dotační území vymezeno šesti kraji, které leží v blízkosti společné státní hranice. V České republice se jedná o kraje Moravskoslezský, Zlínský a Jihomoravský, ve Slovenské republice poté o kraje Žilinský, Trenčianský a Trnavský.

Obr. 3: Dotační území pro Interreg IIIA ČR - SR

5.2 Finanční alokace programu

Na program Interreg IIIA Česká republika – Slovenská republika bylo pro období 2004 – 2006 alokováno celkem 18 223 067 EUR, z čehož 12 000 000 EUR bylo určeno pro Českou republiku, konkrétněji jsou dané alokace vymezeny v příloze PI.

5.3 Priority a opatření

Celý program se skládá z celkem třech priorit a sedmi opatření, z toho jedna priorita a dvě opatření spadá pod technickou pomoc.

5.3.1 Priorita 1: Sociální a kulturní rozvoj a tvorba sítí

Opatření 1.1: Lidské zdroje, sociální a kulturní rozvoj

Toto opatření má v první řadě za úkol utužení společenských vazeb, které mají sice dlouhou tradici, nicméně byly narušeny rozpadem Československa. Cílem je tedy upevnění postavení existujících společných tradic a podpora kulturních aktivit a tradic, které mají zvýšit atraktivitu regionu v oblasti cestovního ruchu a tím také napomoci rozvoji pracovních příležitostí. Dalším neméně důležitým cílem je rozvoj lidských zdrojů prostřednictvím posílení regionální spolupráce mezi vzdělávacími institucemi navzájem či mezi vzdělávacími a výzkumnými institucemi apod.

Mezi možné aktivity, které se řadí pod toto opatření, spadá:

- podpora aktivit, které vedou k podpoře soudržnosti regionu a jeho obyvatelstva a k podpoře kulturních tradic, jež jsou pro daný region typické;
- podpora nových i stávajících tradic, kulturních a společenských akcí;
- nepřímá podpora aktivit vedoucích ke společnému rozvoji a propagaci kulturních, volnočasových aktivit a kulturního dědictví;
- podpora vytváření přeshraničních sítí zaměřených na oblast kultury;
- podpora vytváření společných kulturních a turistických produktů;
- podpora přeshraničních aktivit na zlepšení lidských zdrojů a vzdělání
- podpora spolupráce sdružení, které zastupují zájmy podnikatelských subjektů.³¹

---

³¹ MVRR SR: Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika Česká republika [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=1&lang=sk&cat=191>>

Opatření 1.2: Udržení a zlepšení přírodních zdrojů a životních podmínek zaměřených na rozvoj cestovního ruchu

Opatření se orientuje na zvýšení nízké životní úrovně a nedostatečně rozvinuté infrastruktury životního prostředí a taktéž na rozvoj cestovního ruchu, v němž je pro daný region velký rozvojový potenciál zejména díky jeho přírodnímu dědictví a díky typu sídelní struktury (zejména venkovské usedlosti). Cílem je tedy zlepšení životní úrovně ve specifických pohraničních oblastech, jakou jsou např. vysočiny, vinohrady, pastviny, dále pak udržení přírodního dědictví s cílem rozvíjet cestovní ruch a ochrana životního prostředí, či propagace regionu.

Mezi možné aktivity patří:

- zpracování analýz, studií, strategií a studií proveditelnosti a projektů zaměřených na rozvoj lidských zdrojů a sociálně-ekonomického rozvoje jako specifických standardů a životních podmínek pro obyvatelstvo regionu;
- příprava analýz, studií, strategií a studií proveditelnosti a projektů pro infrastrukturu životního prostředí a cestovního ruchu malého rozsahu;
- příprava společných územních a regionálních rozvojových studií a studií rozvoje cestovního ruchu a propagace regionu, zvyšování image regionu a veřejných vztahů;
- společný program managementu obnovy a ochrany prostředí.³²

Opatření 1.3: Fond mikroprojektů

Cílem tohoto opatření je především podpora malých projektů, které zabezpečí prohlubování přeshraniční integrace a posílení dlouhodobých forem spolupráce. Zaměření těchto mikroprojektů se dotýká především oblasti mezilidských přeshraničních vztahů a taktéž společenských a kulturních aktivit.

---

³² MVRR SR: Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika Česká republika [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=1&lang=sk&cat=191>>

Možné aktivity:

- podpora místních rozvojových aktivit;
- podpora organizování společných konferencí, výstav a spolupráce na regionální, lokální a odvětvové úrovni, orientovaných na kulturní dědictví a společné propagační aktivity v oblasti kultury a cestovního ruchu,
- aktivity lidí lidem, organizování přeshraničních fór, pracovních setkání řešící různé tematické okruhy.

Pro tento fond jsou vytvořeny zvláštní podmínky a to především z toho důvodu, že podpora jednotlivým mikroprojektům by měla být přidělována na základě znalosti daných lokálních potřeb na rozvoj území a vtaů. V případě spolupráce na česko-slovenských hranicích byl správcem Fondu mikroprojektů ustanoven Euroregion Bílé Karpaty.³³

5.3.2 Priorita 2: Zachování krajiny a rozvoj cestovního ruchu

Opatření 2.1: Budování a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

Rozvoj cestovního ruchu je oblastí, která se vyznačuje velkým potenciálem. Přičemž tento potenciál nebyl využíván v dostatečné míře, k čemuž mělo dopomoci toto opatření. Cílem je tedy zlepšení podmínek pro rozvoj cestovního ruchu a to za pomoci zvýšení návštěvnosti (domácí i zahraniční) prodloužením turistické sezóny a zkvalitněním služeb, zvýšením ekonomického významu cestovního ruchu a vytvářením podmínek pro malé a střední podnikání prostřednictvím zlepšení technické infrastruktury.

Možné aktivity:

- budování přeshraničních turistických informačních center a systémů;
- budování a modernizace přeshraniční infrastruktury podporující služby cestovního ruchu;
- budování infrastruktury pro turismus (cyklistické trasy a stezky apod.);

---

³³ MVRR SR: Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika Česká republika [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=1&lang=sk&cat=191>>

- rekonstrukce tradičních kulturních památek;
- zakládání muzeí tradičních řemesel a životního stylu.³⁴

Opatření 2.2.: Rozvoj krajiny a ohledem na environmentální aspekty

Toto opatření se orientuje na ochranu životního prostředí, která má taktéž zatraktivnit region pro cestovní ruch. Česko-slovenské pohraničí se vyznačuje mnoha přírodními památkami, několika Chráněnými krajinnými oblastmi a taktéž se zde nachází tři národní parky. Cílem je rozvoj a zlepšení specifických oblastí krajiny, využití regionální a lokálních specifických podmínek zvyšující počet turistických aktiv a v neposlední řadě taktéž zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie.

Možné aktivity:

- obnova, budování infrastruktury malého rozsahu zejména v horských oblastech;
- posílení a podpora struktur s přeshraniční působností v oblasti ochrany životního prostředí, energické efektivity a obnovitelných zdrojů a udržitelného zlepšení situace v oblasti kvality životního prostředí přeshraničních regionů;
- podpora aktivit orientovaných na ochranu životního prostředí a přírodních zdrojů;
- společné aktivity na zlepšení prostředí znehodnocených oblastí.³⁵

5.3.3 Priorita 3: Technická pomoc

Technická asistence slouží podle čl. 23 Nařízení Evropského společenství č. 1260/1999 k přípravě, průběžnému sledování, vyhodnocování a kontrole programu.

Opatření: 3.1: Podpora řízení, implementace, kontrola programu a monitoring

Aktivity:

- výběr, posuzování a průběžné sledování intervence a operací;
- administrace programu;

---

^{34, 35} MVRR SR: Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika Česká republika [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=1&lang=sk&cat=191>>

- zasedání monitorovacích a řídicích výborů;
- ověření a kontrola operací na místě jejich realizace;
- provádění počítačového monitorovacího systému určeného ke správě a průběžnému sledování a vyhodnocování programu.³⁶

Opatření 3.2.: Studie, semináře, informační a reklamní opatření, vyhodnocení

Aktivity:

- příprava projektů;
- informační a publikační činnosti podle čl. 46 Nařízení Evropského společenství č. 1260/1999;
- vypracování studií;
- školení pro implementační struktury;
- vyhodnocení programu.³⁷

5.4 Zodpovědné orgány

V následující kapitole jsou vymezeny orgány, které byly v programovacím období 2004 – 2006 zodpovědné za program Iniciativa společenství INTERREG ČR – SR.

5.4.1 Řídící/národní orgán

Řídícím orgánem programu Iniciativy společenství Interreg ČR – SR bylo Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje SR, v České republice pak funkci Národního orgánu vykonávalo Ministerstvo pro místní rozvoj. Řídící orgán jako takový nesl celkovou zodpovědnost za efektivitu a správnost řízení celého programu a za svoji část, mezi jeho hlavní aktivity patřilo:

---

^{36, 37} MVRR SR: Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika Česká republika [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.build.gov.sk/mvrrsr/index.php?id=1&lang=sk&cat=191>>

- vypracování a přizpůsobování programového dodatku z vlastní iniciativy nebo na žádost Monitorovacího výboru;
- zabezpečování plnění povinností v oblasti informovanosti a propagace;
- vytvoření systému shromažďování finančních a statistických informací o implementaci, informací pro monitorovací indikátory a pro vyhodnocování a odevzdávání těchto údajů Komisi;
- uzavírání smluv s konečnými příjemci pomoci, případně stanovovat možné sankce v případě nesplnění daných podmínek, atd.

Národní orgán byl zodpovědný za efektivnost a správnost řízení programu v České republice, byl zodpovědný Řídícím orgánem zejména za správnost a úplnost dat, které se vztahovaly k implementaci programu realizované na území ČR. Taktéž byl zodpovědný za oblast schvalování plateb konečným příjemcům, podepisování smluv s konečnými příjemci, za zajištění monitorování a kontroly a za zajištění publicity a propagace české části programu.³⁸

5.4.2 Centrum pro regionální rozvoj

Na české straně bylo CRR zprostředkujícím subjektem pro implementaci programů Iniciativy Společenství INTERREG IIIA. Mezi jeho hlavní funkce patřila příprava návrhů smluv o financování a jejich uzavření s konečným příjemcem, kontrola postupu konečného příjemce při zadávání veřejných zakázek, kontrola 1. stupně a přijímání žádostí o platby.³⁹

5.4.3 Platební orgán/Sub-Platební orgán

Platebním orgánem byl Odbor platebního orgánu pro strukturální fondy Ministerstva financí SR. Tento orgán byl zodpovědný zejména za koordinaci přípravy všech pracovních a účetních procedur, za založení bankovního účtu na příjem příspěvku z ERDF, za vypracování a odeslání žádosti na platbu Evropské komisi, za převod části příspěvku z ERDF ur-

---

³⁸, ³⁹ MMR: *INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – programový dodatek* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Dokumenty>>

čeného na proplacení oprávněných výdajů slovenských konečných příjemců, za vrácení neoprávněně použitých plateb apod.

Jako Sub-Platební orgán, který v ČR zastupuje Platební orgán, vystupoval Odbor národního fondu na Ministerstvu financí ČR. Úkoly Sub-Platebního orgánu jsou obdobné jako úkoly Platebního orgánu SK.

Platební jednotka

Platební jednotkou za SR byl příslušný útvar Ministerstva výstavby a regionálního rozvoja Slovenskej republiky, za ČR je pak platební jednotkou Odbor finančního řízení a Platební jednotky SF Ministerstva pro místní rozvoj ČR.⁴⁰

5.4.4 Společný technický sekretariát

Společný technický sekretariát byl zřízen pro výkon doprovodných činností, jež směřují k podpoře Řídícího a Platebního orgánu. STS byl zřízen v rámci Řídícího orgánu při Ministerstvu výstavby a regionálního rozvoja SR. Zaměstnanci STS byly jak ze Slovenské republiky, tak i z České republiky. Chod tohoto sekretariátu byl financovaný z technické pomoci a státního rozpočtu.

Zprostředkovatelské subjekty

Zprostředkovatelské orgány byly řízeny Řídícím orgánem a svoji činnosti vykonávaly na základě jim svěřeného mandátu od Řídícího orgánu a Národního orgánu. Mezi zprostředkovatelské orgány patřily neziskové organizace, zřízené pro tento účel samosprávnými kraji. Za Českou republiku mezi tyto subjekty patřily sekretariáty regionální rad a Centrum pro regionální rozvoj. Činnost těchto subjektů byla zaměřena zejména na poskytování pomoci a poradenství pro žadatele o podporu a na administraci projektů.⁴¹

---

^{40, 41} MMR: *INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – programový dodatek* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Společenství/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Dokumenty>>

5.4.5 Monitorovací výbor

Monitorovací výbor byl zřízen, aby prováděl celkové monitorování programu. Tento výbor pracoval a postupoval dle procedurálních pravidel, které si sám stanovil a které byly v souladu s právním pořádkem partnerských států. Monitorovacího výbor byl tvořen zástupci jak státní tak i regionální úrovně a zástupci specifických odborů, které byly zodpovědné za hlavní oblasti programu.⁴²

5.4.6 Řídící výbor

Řídící výbor je vytvořen ze zástupců z obou států. Hlavní činností tohoto výboru byl společný výběr projektů a jejich schvalování. Projekty byly vybírány na základě schválených výběrových procedur podle kritérií, které byly stanoveny v Programovém dodatku. Tento výbor taktéž rozhodoval o projektech v rámci všech priorit a opatřeních kromě projektů, které spadaly do Fondu mikroprojektů, pro tyto byl vytvořen regionální Řídící výbor. Výběr projektů se uskutečňoval na základě dohody všech členů, kteří měli právo hlasovat.⁴³

---

^{42, 43} MMR: *INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – programový dodatek* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIA-CR-Slovensko/Dokumenty>>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PRAVIDLA PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE DOTACE

Pravidla, kterých se žadatelé o podporu z ERDF v rámci programu přeshraniční spolupráce měli držet, byla stanovena v Příručce pro žadatele a příjemce dotace vydávané Ministerstvem pro místní rozvoj.

6.1 Příjemci dotace

Žadatelem o podporu mohl být veřejnoprávní subjekt případně subjekt neziskového sektoru, jež splnil všechny podmínky stanovené v Příručce pro žadatele a konečného příjemci a předložil kompletní projektovou žádost na Společný technický sekretariát.

Mezi vhodné žadatele patřili:

- obce, případně svazky obcí;
- města;
- kraje;
- organizace zřízené či založené státem, kraji či obcemi, které poskytují veřejné služby a jsou minimálně z 80 % státem, krajem či obcemi vlastněné;
- nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby, nadace a nadační fondy);
- školy, školská a předškolní zařízení;
- zájmová sdružení právnických osob, které se zabývají správa a administrací Fondů mikroprojektů;
- hospodářské a agrární komory.

Pro získání podpory není důležité sídlo žadatele, ale místo realizace projektu.

Další důležitou podmínkou je, že každý žadatel musí mít slovenského partnera, který spadá do dotační oblasti programu, přičemž tento partner musí splňovat podmínky, které jsou stanoveny pro slovenské žadatele.⁴⁴

6.2 Typy projektů

Projekty byly rozlišovány s ohledem na intenzitu spolupráce přeshraničních partnerů, celkově tedy rozlišujeme 4 typy:

- **Samostatný projekt** – jedná se o nejjednodušší typ spolupráce, kdy takový projekt je realizován pouze jedním z partnerů (žadatelem), který zároveň musí zabezpečit přímý přeshraniční dopad;
- **Komplementární projekt** – jedná se o takový projekt, jehož aktivity navazují na aktivity projektu, který byl realizovaný přeshraničním (v případě Zlínského kraje tedy slovenským) partnerem;
- **Zrcadlový projekt** – aktivity v rámci zrcadlového projektu probíhají na obou stranách hranice, žádosti jsou předkládány oběma stranami, přičemž Řídící výbor je posuzuje jednotlivě s přihlédnutím k tomu, že se jedná o zrcadlový projekt.
- **Společný projekt** – takový projekt představuje nejvyšší stupeň spolupráce (tedy společné plánování i realizaci aktivit oběma příhraničními partnery), opět každý z partnerů podává vlastní žádost o podporu, nicméně Řídící výbor je posuzuje jako společný projekt.⁴⁵

6.3 Financování

Schválené projekty byly podporovány z Evropského fondu regionálního rozvoje, přičemž maximální podíl prostředků z tohoto fondu činil 75 % z celkových způsobilých výdajů pro-

---

⁴⁴, ⁴⁵ MMR: *Příručka pro žadatele a příjemce dotace pro program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Dokumenty>>

jektu a zbylých 25 % je pak hrazeno z veřejných prostředků ČR, z čehož maximálně 5 % mohou představovat zdroje státního rozpočtu.

Minimální výše podpory z ERDF činila 15 000 EUR, maximální výše podpory pak 150 000 EUR a projekty menšího rozsahu (tzn. 1000 – 15 000 EUR) pak spadaly do Fondu mikroprojektů.

Mezi veřejné zdroje ČR patří zdroje ze státního rozpočtu, krajského rozpočtu, obecního rozpočtu či ostatní národní veřejné zdroje, mezi které můžeme řadit ostatní zdroje žadatelů, které nepochází ze zmíněných druhů rozpočtů.⁴⁶

6.4 Žádost o podporu

Projektový návrh byl připravován přímo žadatelí samostatně nebo s pomocí soukromého nebo jiného subjektu se specializací na tuto problematiku. Pokud se žadatel rozhodl účastnit tohoto programu, řídil se základními informacemi, které byly obsaženy v Příručce pro žadatele a konečného příjemce, další informace mohli získat u Sekretariátů Regionální rady, která poskytovala žadatelům konzultace.

Příjem žádostí v rámci tohoto programu byl stanoven jako průběžný, což znamená, že po oznámení o zahájení programu mohou být žádosti předkládány v průběhu realizace Programu na Společný technický sekretariát (u Fondu mikroprojektů pak správci tohoto fondu). Společný řídicí výbor, který žádosti posuzoval, zasedal zpravidla čtyřikrát ročně, minimálně však dvakrát.⁴⁷

---

⁴⁶ MMR: *Příručka pro žadatele a příjemce dotace pro program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Dokumenty>>

⁴⁷ MMR: *INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – programový dodatek* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Dokumenty>>

6.5 Kontrola a hodnocení projektů

Kontrola a hodnocení projektů probíhali ve třech fázích. **První fáze** se sestávala ze dvou kroků, kdy nejprve bylo posuzováno splnění formálních náležitostí projektu a dalším krokem byla kontrola přijatelnosti projektu. V **druhé fázi** probíhalo hodnocení finanční a věcné kvality návrhu projektu a taktéž regionálních aspektů a dlouhodobé udržitelnosti projektů. V **třetí fázi** pak byly hodnoceny přeshraniční dopady a kvalita přeshraniční spolupráce. O projektech rozhodoval Řídící výbor programu, který na svých zasedáních doporučil k financování projekty na základě společného souhlasu české i slovenské strany.

Za účelem podrobnějšího hodnocení kvality projektu taktéž ještě docházelo k doplňkovému hodnocení tzv. kritérií priorit a horizontálních kritérií prováděném Společných technickým sekretariátem. V rámci **kritérií priorit** se hodnotilo, zda projekt má přidanou hodnotu (zda se vyznačuje pozitivním vlivem v dalších oblastech, které byly zahrnuty do cílů projektu) a zda se jedná o klíčový projekt (tzn., zda je projekt klíčový pro vznik další projektů v oblastech programu, které splňují programové cíle).

Pokud projekt nesplňoval ani jedno z těchto kritérií, neznamenalo to, že nebyl vhodný pro financování z ERDF, ale pokud některé z nich splňoval, přihlíželo se k tomu při celkovém hodnocení.

Mezi **horizontální kritéria** patřilo posuzování míry vlivu na udržitelný rozvoj, vlivu na rovnost příležitostí a vlivu na rozvoj informační společnosti v regionu. Společný technický sekretariát posoudil, zda má projekt neutrální, pozitivní či negativní dopad na tato kritéria, případně zda je zaměřený na zvyšování jejich kvality. Taktéž k tomuto hodnocení se přihlíželo při celkovém hodnocení projektu.⁴⁸

6.6 Realizace projektů

Realizační fáze projektu mohla začít teprve podpisem smlouvy o financování. Za realizaci projektu byl plně zodpovědný příjemce dotace. Důležitými podmínkami, které bylo nutné

---

⁴⁸ MMR: *INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – programový dodatek* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: < <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolocenstvi/Interreg-IIIA-CR-Slovensko/Dokumenty>>

splnit, patřilo především to, že projekt musel být realizován v rámci dotačního území a musel být v souladu s popisem uvedeným v rozhodnutí (podmínkách). Každý projekt podléhal kontrole prvního stupně, která byla prováděna Centrem pro regionální rozvoj ČR, některé projekty mohly být dále kontrolovány Odborem kontroly či dalšími orgány státní správy a Evropské unie.⁴⁹

6.7 Způsob proplácení přidělené podpory

Podpora z ERDF, příp. státního rozpočtu byla vyplácena nikoliv zálohově, ale zpětně po ukončení projektu na základě žádosti. Pro žadatele to znamenalo, že nejprve musel sám zajistit pokrytí všech nákladů, které mu byly následně propláceny na základě předložení příslušných dokladů a faktur a po provedení finanční a věcné kontroly prováděné Centrem pro regionální rozvoj ČR. Průběžné platby byly nastaveny pouze u projektů, jejichž minimální velikost bude 4 mil. Kč a doba realizace delší než 1 rok, přičemž velikost jedné platby musela být minimálně 1 mil. Kč.⁵⁰

6.8 Shrnutí a vlastní hodnocení

Dokumentů, jež upravovaly postup žadatelů o podporu, bylo vytvořeno hned několik. Kromě Příručky pro žadatele a příjemce dotace, který byl dokumentem stěžejním, tuto problematiku upravoval ještě Programový dokument a Programový dodatek. V této kapitole jsem tak nastínila hlavní podmínky nutné pro podání žádosti, schválení projektu a pro získání podpory z ERDF. Pro podání žádosti bylo hlavní místo realizace projektu, dále muselo být pro potřeby posuzování projektů Řídícím výborem jasné, o jaký typ projektu se jedná. Podané žádosti byly hodnoceny ve třech fázích, tak aby schválené projekty opravdu odpovídali stanovením opatřením a vyznačovali se přeshraničním dopadem. Po schválení projektu pak musela být podepsána smlouva o financování, na základě níž poté mohla být spuštěna realizace projektu. Přidělená pomoc pak byla příjemců vyplácena zpětně po ukončení projektu.

---

^{49, 50} Fondy Evropské unie: *Žadatel* [online]. [cit. 2011-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Zadatel>>

Podmínky, které museli žadatelé splňovat, byly jasně vymezeny ve výše zmíněné příručce, další informace poté mohly získat od Společného technického sekretariátu, který žadatelům poskytoval konzultace. Dle mého názoru je daná příručka zpracována věcně, pro mnohé potencionální žadatele mohla být však složitá, zejména pro představitele menších obcí, kteří často nemají potřebné odborné vzdělání či jiné zkušenosti se získáváním pomoci z evropských fondů. Byla zde sice možnost, nechat si žádost zpracovat subjektem, jež se na tuto problematiku specializuje, nicméně to by vedlo k dalším nákladům, které by žadatelé museli vynaložit bez jistoty, že podporu získají.

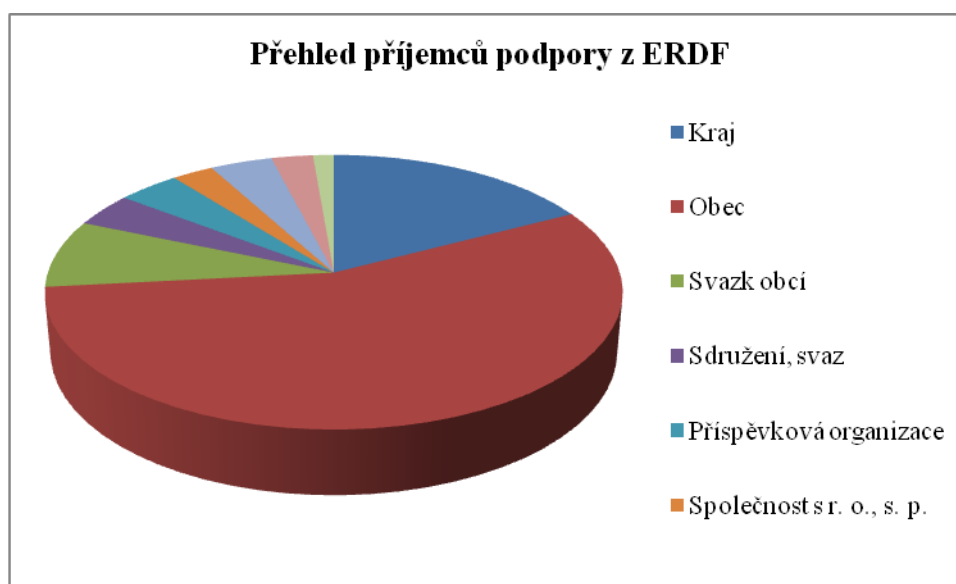
7 ANALÝZA PROJEKTŮ

Následující kapitola se věnuje analýze schválených a realizovaných projektů v rámci programu INTERREG IIIA ČR – SR na území Zlínského kraje. Pro tuto analýzu jsou použity informace o projektech z jednotlivých zasedání společných řídicích výborů pořádaných v Bratislavě, Luhačovicích, Gbeloch a v Lednici. Informace o Fondu mikroprojektů jsou pak použity z výsledků zasedání sub-řídicího výboru.

7.1 Příjemci dotací

Z následujícího grafu jasně vyplývá, že nejčastějšími příjemci dotace byly obce, z nichž nejúspěšnější bylo město Slavičín, jež získalo podporu na financování 4 projektů. Zlínský kraj můžeme celkově považovat za nejúspěšnější, protože realizoval celkem 11 projektů. Opatření 1.3: Fond mikroprojektů je v tomto přehledu uveden jako jeden souhrnný projekt podaný správcem tohoto fondu RRA Bílé Karpaty a to především z toho důvodu, že finanční rozsah jednotlivých projektů byl značně omezen, tudíž se jednalo spíše o měkké projekty, a dalším důvodem je, že zde chybělo spolufinancování ze strany státního rozpočtu, čímž se výrazně snížila administrativa projektů, což vedle k velkému množství podaných žádostí v rámci této priority (viz. kapitola 7.2.3).

Graf 1: Přehled příjemců podpory z ERDF

7.2 Hodnocení projektů dle jednotlivých opatření

Na celý program INTERREG ČR – SR bylo pro vyčleněno 4,8 miliard EUR, z toho 55 mil. EUR bylo určeno pro celou Českou republiku. Celková alokovaná částka na program INTERREG IIIA pro česko-slovenskou hranici pak činil 18 223 067 EUR, z čehož 12 000 001 EUR bylo určeno pro českou část území. Výzvy pro předkládání projektů byly čtyři.

Ačkoliv Zlínský kraj obdržel 75 % z celkové pomoci z ERDF a taktéž nejvíce projektů 68.6 % bylo schváleno ze Zlínského kraje, nejde jednoznačně říci, že byl z těch krajů nejúspěšnější a to zejména z toho důvodu, že zatímco Zlínský kraj leží pouze na hranici se Slovenskou republikou, Jihomoravský sousedí taktéž i s Rakouskem a Moravskoslezský s Polskem, tudíž se mohly zapojit i do přeshraniční spolupráce na těchto hranicích.

7.2.1 Opatření 1.1.: Lidské zdroje, sociální a kulturní rozvoj

V rámci tohoto opatření bylo schváleno celkem 11 projektů, které jsou zaměřeny na kulturní, společenské a sportovní akce a setkání. Na toto opatření bylo z ERDF alokováno 1 320 tis. EUR. Konkrétní dotace pro Zlínský kraj činila 13 807 966 Kč. Projektů v rámci této priority nebylo podáno mnoho a jednalo se především o měkké projekty, z nichž převažovaly kulturní a společenské akce, které se musely vyznačovat přeshraničním dopadem a většinou byly podporovány projekty v náběhové fázi. Důvodem tak nízké účasti žadatelů mohlo být např. to, že pomoc z ERDF byla příjemcům vyplácena až zpětně, což pro mnohé znamenalo nutnost vzít si úvěr, aniž by měli zaručeno, že podporu opravdu získají. Dále taktéž mohli být odrazeni složitou administrativou, která je se získáním pomoci spojena. Důležitá byla především udržitelnost projektů, kdy u kulturních akcí musel žadatel již v žádosti popsat, jakým způsobem bude projekt pokračovat a jak bude institucionálně a finančně zabezpečen po tom, kdy skončí podpora z ERDF. Jednorázové akce mohly být zase podpořeny jen s tou podmínkou, že vznikne alespoň 1 pracovní místo na dobu minimálně dalších 5 let od ukončení projektu.

Tabulka 1: Opatření 1.1

Název projektu	Příjemce	Příspěvek EU
Festival Balanc - cesta k rovnováze	Občanské sdružení "Kunovjan"	1 052 250
Festival orientačního běhu 2006 ve Zlínském kraji	Tělovýchovná jednota Slovan Luhačovice	737 250
KAROLINKA CUP CZ-SK 2006 - PODPORA FREESTYLE LYŽOVÁNÍ	Město Karolinka	463 500
Kulturně společenské aktivity obcí příhraničního mikroregionu Hornolidečska	Svazek obcí Hornolidečska	2 338 200
Poradensko-informační centrum pomoci pro osoby se zdravotním postižením	Sdružení obcí mikroregionu Vsetínsko	3 269 655
Setkání 2006 Stretnutie - česko - slovenský divadelní festival	Městské divadlo Zlín	994 646
Ve stopách minulosti k současnému vztahu Čechů a Slováků	Město Slavičín	1 441 987
Vzájemná prezentace a propagace kulturního dědictví v partnerských muzeích - Liptovské muzeum v Ružomberku a Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	619 650
XII. Mezinárodní dětský folklorní festival "Kunovské léto"	Občanské sdružení "Kunovjan"	749 250
Zlepšení kvality přípravy žáků na jejich budoucí povolání prostřednictvím navázání spolupráce s partnerskou školou	Střední odborná škola Slavičín	1 496 503
Živá klenotnice 2006	Město Rožnov pod Radhoštěm	645 075
Celkem		13 807 966

Zdroj: www.sk-cz.eu, vlastní zpracování

7.2.2 Opatření 1.2.: Zachování a zlepšení přírodních zdrojů a životních podmínek vzhledem k rozvoji cestovního ruchu

V rámci tohoto opatření byly podávány projekty, jež byly zaměřeny na vypracování studií, projektových dokumentací, propagačních materiálů či společných územních a regionálních studií. Výsledkem tak byla hmatatelná dokumentace či studie. V rámci této priority bylo realizováno nejméně projektů – pouze 9. Alokace z ERDF činila 6 108 396 Kč, což představovalo 3,6 % z celkové podpory pro Zlínský kraj. Je překvapivé, že se do tohoto opatření více nezapojily obce, které by rozvojové strategie zpracované mít měly, a toto byla dobrá

šance, jak si je nechat zpracovat odbornými firmami a ještě na ně získat podporu z EU. Soudím, že i zde tedy největším problémem byla složitá administrace a nejistota, zda podpora bude žadateli skutečně vyplacena.

Tabulka 2: Opatření 1.2

Název projektu	Žadatel	Příspěvek EU
Klášťov – Vysoké Pole, Velkomoravské centrum Jižního Valašska	Obec Vysoké Pole	834 000
Projektová dokumentace na dostavbu kanalizace a ČOV v obci Korytná	Obec Korytná	721 162
Příprava dokumentace a projektu – „Stavební úpravy objektu Koliby Zděchov“	Obec Zděchov	529 462
Rozvojová studie sportovního centra Karolinka	Město Karolinka	472 125
Studie a dokumentace osazení panelů prezentující přírodní a kulturní dědictví se zaměřením na rozvoj turistiky	RRA Bílé Karpaty	461 250
Studie a projektová dokumentace na využití obnovitelných zdrojů energie v obci Staré Hutě	Obec Staré Hutě	525 000
Studie využití obnovitelných zdrojů energie jako nástroj ke zlepšení životních podmínek obyvatel Valašského Meziříčí	Město Valašské Meziříčí	1 434 139
Vypracování projektové dokumentace na značení kulturních a turistických cílů ve Zlínském kraji	Zlínský kraj	554 257
Zvýšení propagace mikroregionu Východní Slovácko	Východní Slovácko	577 001
Celkem		6 108 396

Zdroj: www.sk-cz.eu, vlastní zpracování

7.2.3 Opatření 1.3. Fond mikroprojektů

V rámci tohoto opatření byly financovány zejména měkké projekty, jejichž minimální částka grantu činila 1000 EUR a maximální částka 15000 EUR, přičemž dotace poskytovaná z ERDF tvořila maximálně 75 % veškerých způsobilých výdajů projektu. Tato priorita oproti jiným nebyla spolufinancována ze státního rozpočtu. Minimálně 25 % rozpočtu projektu tak muselo být hrazeno konečnými příjemci dotace. Administrátorem tohoto programu byla Regionální rozvojová agentura Východní Moravy, správcem Region Bílé Karpaty.

Za českou část bylo podáno celkem 156 projektových žádostí, přičemž za Zlínský kraj bylo schváleno celkem 61 projektů za Moravskoslezský kraj 24 a za Jihomoravský kraj 40. Financovány byly zejména kulturní, společenské a sportovní akce, dále taktéž projekty z oblasti cestovního ruchu, vzdělání či životního prostředí.

U Fondu mikroprojektů byly celkem 4 výzvy.

I. zasedání společného Sub-řídícího výboru 30. 6. 2005

V první výzvě bylo předloženo celkem 46 projektů, z nichž bylo 28 schváleno. Ve Zlínském kraji bylo schváleno celkem 18 projektů (z 26 předložený), v Moravskoslezském 6 projektů a v Jihomoravském 4 projekty. Celková pomoc z ERDF na tyto projekty činila 8 832 239,5 Kč, na projekty ze Zlínského kraje pak připadalo 4 977 321,50 Kč.

II. zasedání společného Sub-řídícího výboru 14. 11. 2005

V rámci druhé výzvy pak bylo předloženo celkem 48 projektů, z nichž bylo schváleno celkem 30 projektů. Ve Zlínském kraji bylo schváleno 13 projektů (z 20 předložených), v Jihomoravském kraji 9 a v Moravskoslezském kraji 8. Pomoc z ERDF představovala celkově 9 114 874,35 Kč, pro Zlínský kraj byly určeny 3 879 597 Kč.

III. zasedání společného Sub-řídícího výboru 16. 6. 2006

V 3. výzvě bylo předloženo celkem 62 projektů, což bylo v rámci všech výzev nejvíce. Schváleno bylo celkem 50 projektů, z toho 22 ze Zlínského kraje (z podaných 30), 21 projektů z Jihomoravského kraje a 7 projektů z kraje Moravskoslezského. Z ERDF na projekty připadla částka 12 417 481,75, na projekty ze Zlínského kraje z této částky připadlo 6 559 847,25.

IV. zasedání společného Sub-řídícího výboru 26. 11. 2007

Poslední zasedání společného Sub-řídícího výboru proběhlo až v roce 2007, v rámci této poslední výzvy bylo přijato 16 projektů. Schválením neprošel pouze jeden projekt a přijaty byly 2 projekty, jež byly předloženy v rámci 3. výzvy. Ze Zlínského kraje bylo přijato 8 projektů, z Jihomoravského kraje 6 projektů a z Moravskoslezského 3 projekty. Celková výše dotace z ERDF činila 2 349 866 Kč.

Ze Zlínského kraje bylo tedy celkem předloženo 83, schváleno bylo 61, úspěšnost byla 74 %, z Jihomoravského kraje bylo předloženo 55 projektů, schváleno jich bylo 40, úspěšnost

byla 72 %, z Moravskoslezského kraje bylo podáno 33 projektů, z nichž 24 projektů bylo schváleno, úspěšnost je taktéž 72 %.

Celková alokace na prioritu 1.3 tedy činila 17 766 631,75 Kč.

Tabulka 3: Opatření 1.3

Název projektů	Žadatel	Podpora z ERDF
Fond mikroprojektů	Region Bílé Karpaty	17 786 631,75
Celkem		17 786 631,75

Zdroj: www.rra-vychodnimorava.cz, vlastní zpracování

7.2.4 Opatření 2.1: Budování a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

V rámci tohoto opatření bylo zrealizováno nejvíce projektů - celkem 30. Celková pomoc z ERDF činila 84 583 312 Kč. Ve své podstatě se jednalo o tvrdé projekty, jejichž výsledkem byl nejčastěji vznik sportovišť, informačních a kulturních center, budování cyklistické infrastruktury apod. Nejčastějšími příjemci dotace v této oblasti byly obce.

Tabulka 4: Opatření 2.1

Název projektu	Žadatel	Příspěvek EU
Brána do Beskyd - informační a poradenské centrum ve Valašském Meziříčí	Město Valašské Meziříčí	4 453 886
Centrum kulturních a sportovních tradic ve Slavičíně	Město Slavičín	4 554 750
Centrum tradičních řemesel a folklóru mikroregionu Za Moravú	Obec Topolná	3 218 617
Česko - Slovenské regionální, informační a společenské Středisko Hornolidečska	Obec Horní Lideč	4 650 000
Informační centrum Přízámčí Uh. Ostroh	Město Uherský Ostroh	3 795 936
Informační, kulturní a společenské centrum u Čertových skal	Obec Lidečko	1 863 573
Infrastruktura cykloturistických a turistických tras	Mikroregion Luhačovské Zálesí	898 742
Kemp pro karavany Starý Hrozenkov - sportoviště	Obec Starý Hrozenkov	1 499 528
Krajinářská úprava a vybavení veřejného tábořiště na Pulčíně	Obec Francova Lhota	639 284

Lyžařský areál Štítná nad Vláří-Popov - rekonstrukce a dostavba	Obec Štítná nad Vláří-Popov	1 233 252
Muzeum archeologie, tradičních řemesel a letecké bitvy nad Moravsko-Slovenským pomezím v r. 1944	Město Slavičín	3 727 608
Muzeum Podhradí	Obec Buchlovice	4 650 000
Naučná stezka Hugolína Gavloviča	Sdružení obcí mikroregionu Jižní Valašsko	2 066 700
Oprava ubytovacích objektů kempu Starý Hrozenkov	Obec Starý Hrozenkov	4 650 000
Po stopách osídlení Slovanů na jihovýchodní Moravě	Město Slavičín	4 046 437
Poznej krajinu Bílých-Bielych Karpat	Město Valašské Klobouky	1 453 950
Rekonstrukce dopravní infrastruktury k poutnímu místu "Stračka-Zašová	Obec Zašová	3 991 917
Rekonstrukce lidového domku Háječek	Mikroregion Ostrožsko, svazek obcí pro celkový rozvoj zájmové oblasti	1 041 214
Rozšíření areálu Oáza - turistické informační centrum	Tenisový klub Slavičín	4 391 295
Rozšíření infrastruktury pro turistický ruch v příhraniční oblasti	Obec Štítná nad Vláří - Popov	3 297 109
Rozvoj turistického ruchu v mikroregionu Uherskobrodsko	Obec Dolní Němčí	4 554 750
Spolupráce Valašska a Hornokysucka při rozvoji cestovního ruchu v regionu	Sdružení Hornovsacká dráha	3 726 887
Sportovně turistický areál Študlov	Obec Študlov	2 606 602
Sportovně turistický areál Vysoké Pole	Obec Vysoké Pole	1 494 660
Sportovní areál Lužná	Obec Lužná	1 496 723
Sportovní areál Střelná	Obec Střelná	2 025 492
Vybudování cyklistické stezky - Bystřice pod Lopeníkem	Obec Bystřice pod Lopeníkem	1 004 199
Vybudování cykloturistické trasy Šanov - Horná Súča a rekonstrukce lyžařského vleku	Obec Šanov	4 554 750
Záchrana hradních kaplí	Polypeje	1 497 450
Zachraňte česko-slovenské hrady	Polypeje	1 498 000
Celkem		84 583 312

Zdroj: www.sk-cz.eu, vlastní zpracování

7.2.5 Opatření 2.2.: Rozvoj krajiny vzhledem k aspektům životního prostředí

V rámci tohoto opatření bylo schváleno celkem 21 projektů. Ve Zlínském kraji celkově připadlo na tuto prioritu 66 951 825 Kč. Nejúspěšnějším žadatelem byl Zlínský kraj, který v rámci této priority zrealizoval 10 projektů. Obecně byly projekty směřovány do oblasti využití obnovitelných zdrojů, především pak na instalaci solárních systémů a moderních systémů vytápění.

Tabulka 5: Opatření 2.2

Název projektu	Žadatel	Příspěvek EU
Infrastruktura pro osídlenou oblast Stříbrnické paseky	Obec Stříbrnice	3 280 283
Instalace obnovitelného zdroje s cílem snížení energetické zátěže městského prostředí v Uheruském Hradišti	Zlínský kraj	1 499 572
Instalace solárního systému v Nezdenicích	Zlínský kraj	1 499 910
Instalace solárního systému ve Starém Městě	Zlínský kraj	975 000
Malá vodní elektrárna Olšava - jez Těšov	Povodí Moravy s.p.	4 367 381
Podpora energetické efektivity a obnovitelných zdrojů ve Vsetíně	Zlínský kraj	4 554 750
Rekonstrukce zdroje tepla, zavedení regulace topného systému a instalace solárního ohřevu vody v Bystřici pod Hostýnem	Zlínský kraj	1 468 426
Rozvoj a zkvalitňování území v obci Valašská Bystřice	Obec Valašská Bystřice	3 288 839
Rozvoj solárního zdroje energie a podpora energetické efektivity pro zlepšení kvality ovzduší v Rožnově pod Radhoštěm	Zlínský kraj	4 554 750
Využití alternativního tepelného zdroje v obci Újezd	Obec Újezd	605 250
Využití alternativního zdroje v obci Bohuslavice nad Vlárí	Obec Bohuslavice nad Vlárí	4 554 750
Využití biomasy a slunce v podhorské obci Salaš	Obec Salaš	1 470 000
Využití obnovitelného zdroje a efektivní energetické hospodaření na Základní škole a Základní umělecké škole v Dolním Němčí	Obec Dolní Němčí	4 554 750
Využití obnovitelných zdrojů energie ve školských budovách města Vsetín	Město Vsetín	4 523 394
Využití obnovitelných zdrojů pro Relaxační a turistické centrum Hornolidečska	Obec Horní Lideč	1 115 113
Zachování tradičních rostlinných druhů Valašska a západního Slovenska a jejich prezentace	Městské lesy Vsetín	3 986 187

Zavedení efektivního energetického hospodaření v kombinaci s využitím slunečního potenciálu směřující k zlepšení stavu životního prostředí ve Zlíně	Zlínský kraj	4 554 750
Zavedení efektivního hospodaření energií a instalace fotovoltaického panelu ve Zlíně	Zlínský kraj	4 554 750
Zavedení moderního systému vytápění s využitím solárních panelů k ohřevu TUV ve Valašských Kloboukách	Zlínský kraj	3 199 874
Zelená energie pro Kroměříž	Zlínský kraj	1 499 250
Zelená pro Beskydy - využití obnovitelných energetických zdrojů	Město Valašské Meziříčí	4 455 000
Zpřístupnění lokality "Vrchová" - Hostýnské vrchy	Obec Rusava	2 392 846
Celkem		66 951 825

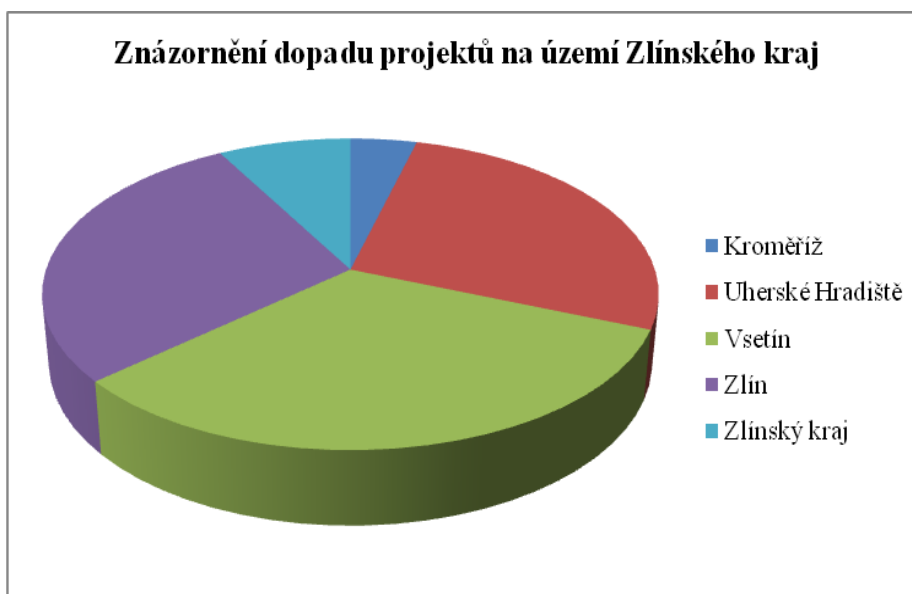
Zdroj: www.sk-cz.eu, vlastní zpracování

7.3 Hodnocení projektů dle dopadu na území Zlínského kraje

Pro toto hodnocení není určující sídlo žadatele, ale místo realizace. Celkově se tedy jedná o 74 projektů. Nejméně projektů připadalo na oblast Kroměřížska, kde bylo realizováno pouze 5 projektů, z nichž pouze u jednoho byla žadatelem obec z okresu Kroměříž, ostatní dva projekty byly podány Zlínským krajem a další dva sdružením Polypeje. Všechny tyto projekty byly podány v rámci opatření 2.2: Rozvoj krajiny vzhledem k aspektům životního prostředí. V okrese Uherské Hradiště pak bylo realizováno celkem 20 projektů, z nichž u 3 projektů byl žadatelem Zlínský kraj. Nejvíce projektů bylo zrealizováno v okrese Vsetín, celkem jich bylo 24, z nichž 2 projekty byly realizovány Zlínským krajem. V okrese Zlín bylo realizováno 21 projektů. Dále byly taktéž realizovány 2 projekty s celokrajským dopadem, z nichž jeden podala RRA Bílé Karpaty a druhý byla podán Zlínským krajem. Většina projektů podaných Zlínským krajem byla podána v rámci opatření 2.2 a dotýkala se např. středních škol, jejichž zřizovatelem je Zlínský kraj.

Graf 2: Znázornění dopadu projektů na území Zlínského kraje

7.4 Příklady realizovaných projektů

V této kapitole budou představeny úspěšné projekty zrealizované ve Zlínském kraji.

7.4.1 Naučná stezka Hugolína Gavloviča

Opatření: 2.1 Budování a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

Konečný příjemce: Sdružení obcí mikroregionu Jižní Valašsko

Slovenský partner: Občianské združenie Mikroregión Zdroje Bielych Karpát

Celkové výdaje: 2 765 600 Kč

Podpora z ERDF: 2 066 700 Kč

Název projektu na straně SR: Cestou Hugolína Gavloviča

Projekt Naučná stezka Hugolína Gavloviča zahrnovala dva projekty, jež řešily absenci cykloturistické trasy, jež by spojovala mikroregiony Jižní Valašsko a Zdroje Bielych Karpát a dále taktéž nízkou informovanost návštěvníků o historických, přírodních a kulturních památkách, které se v těchto oblastech nachází. Tato vybudovaná cyklotrasa spojuje město Valašské Klobouky a obec Pruské. V rámci tohoto projektu byly vybudovány naučné chod-

níky pro pěší, jež jsou vybaveny taktéž informačními tabulemi, kiosky a propagačními materiály.⁵¹

7.4.2 Česko-slovenské regionální, informační a společenské centrum Hornolidečska

Opatření: 2.1 Budování a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

Konečný příjemce: Obec Horní Lideč

Slovenský partner: Obec Dohňany

Celkové výdaje: 6 201 684 Kč

Podpora z ERDF: 4 650 000 Kč

Název projektů na straně SR: Česko – Slovenské regionálne informačné a spoločenské centrum Púchovskej doliny

V rámci tohoto projektu bylo vybudováno informační centrum Hornolidečska, které je propojené s informačním centrem v obci Dohňany (SR), přičemž návštěvníci tak mohou získat informace z obou mikroregionů. Součástí informačního centra je taktéž knihovna, expozice krajových specialit a zajímavostí a k dispozici jsou taktéž propagační materiály z mikroregionu Púchovská dolina. Kromě provozu těchto informačních centrem je dalším cílem taktéž pořádání společných kulturních a společenských akcí, vzájemná výměna literatury a propagačních materiálů, společná propagace místních řemesel a uměleckých děl.⁵²

7.4.3 Zavedení efektivního energetického hospodaření v kombinaci s využitím slunečního potenciálu směřující k zlepšení stavu životního prostředí ve Zlíně

Opatření: 2.2 Rozvoj krajiny vzhledem k aspektům životního prostředí

Konečný příjemce: Zlínský kraj

Slovenský partner: Gymnázium Ľudovíta Štúra

Celkové výdaje: 14 992 414 Kč

---

^{51, 52} Zlínský kraj: *Úspěšné projekty ze Zlínského kraje aneb první zkušenosti s přeshraniční spoluprací*. Zlín: Zlínský kraj, 2006. Informační brožura.

Podpora z ERDF: 4 554 750 Kč

Tento projekt představoval největší investici, jež byla realizována ve Zlínském kraji. Spoluřinancování z ERDF bylo pouze 30 %. Projekt byl zaměřený na zateplení Gymnázia T.G. Masaryka Zlín, tak aby se zlepšil stav tepelného hospodaření této budovy a aby se obnovil zastaralý topný systém. Cílem tak bylo zejména snížení nákladů na provoz školského zařízení.⁵³

7.4.4 Muzeum Podhradí

Opatření 2.1 Budování a rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

Konečný příjemce: Obec Buchlovice

Slovenský partner: Obec Soblahov

Celkové výdaje: 6 749 914 Kč

Podpora z ERDF: 4 650 000 Kč.

Název projektu na straně SR: Múzeum v Podhradí

Tento projekt představoval druhou největší investici ve Zlínském kraji. 60 % z celkových výdajů projektu bylo uhrazeno z ERDF. V rámci tohoto projektu byla zrekonstruována budova v obci Buchovice a následně zde bylo vybudováno informační centrum a muzeum. Jednalo se o společný projekt se slovenskou obcí Soblahov, kde je vybudováno stejné zařízení. Tato dvě centra jsou vzájemně propojena, tzn., že jsou v rámci nich poskytovány informace z obou regionů.⁵⁴

7.4.5 KAROLINKA CUP CZ – SK 2006

Opatření: 1.1 Lidské zdroje, sociální a kulturní rozvoj

Konečný příjemce: Město Karolinka

Slovenský partner Obec Papradno

---

^{53, 54} Zlínský kraj: *Úspěšné projekty ze Zlínského kraje aneb první zkušenosti s přeshraniční spoluprací*. Zlín: Zlínský kraj, 2006. Informační brožura.

Celkové výdaje: 618 000 Kč

Podpora z ERDF: 463 500 Kč

Tento projekt patřil mezi nejméně nákladné projekty, jeho cílem bylo uspořádání prvního ročníku mezinárodního závodu ve freestylovém skákání na lyžích za účasti českých a slovenských sdružení. Cílem bylo jak navázání spolupráce a utužení vzájemných společenských vztahů mezi obyvateli sousedních zemí, tak i zatraktivnění dané lokality pro cestovní ruch.⁵⁵

7.4.6 Zpřístupnění lokality "Vrchová" - Hostýnské vrchy

Opatření: 2.2 Rozvoj krajiny vzhledem k aspektům životního prostředí

Konečný příjemce: Obec Rusava

Slovenský partner: Gymnázium Ľudovíta Štúra

Celkové výdaje: 4 418 506 Kč

Podpora z ERDF: 2 392 846 Kč

Tento projekt byl jediným projektem podaným z okresu Kroměříž. Zaměřen byl na rekonstrukci místní přístupové komunikace v obci Rusava, jež je využívána taktéž turisty a cykloturisty jako spojnice na vrcholovou hřebennou trať a dále na Svatý Hostýn. Celkově bylo zrekonstruováno více než 1400 m této komunikace.⁵⁶

7.5 Shrnutí a vlastní hodnocení

Celkově hodnotím program Interreg IIIA ČR – SR ve Zlínském kraji jako přínosný, o čemž vypovídá 74 realizovaných projektů. V následujícím grafu je znázorněn počet projektů připadající na opatření prioritních os 1 a 2. V rámci opatření 1.1 došlo k realizaci 11 projektů, v opatření 1.2 pak 10 projektů a projekty v rámci opatření 1.3 (Fond mikroprojektů) jsou

---

^{55, 56} Zlínský kraj: *Úspěšné projekty ze Zlínského kraje aneb první zkušenosti s přeshraniční spoluprací*. Zlín: Zlínský kraj, 2006. Informační brožura.

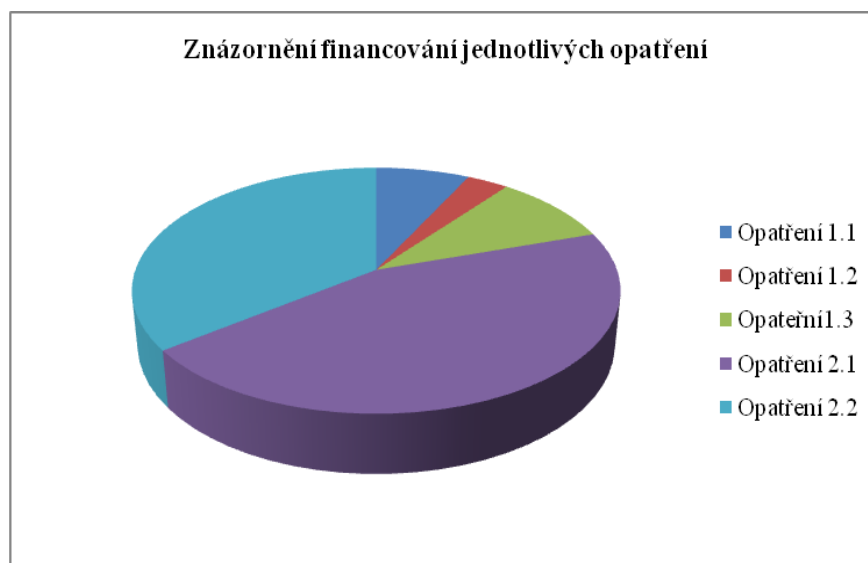
shrnuty pod 1 společný projekt. Nejvíce projektů bylo předloženo v opatření 2.1 – celkem 30 projektů a v opatření 2.2 – 22 projektů.

Graf 3: Znázornění počtu projektů v rámci jednotlivých opatření

V dalším grafu je poté zobrazeno rozdělení finančních prostředků z ERDF dle jednotlivých priorit. Celkově byla z tohoto fondu vyčerpána částka ve výši 189 238 131 Kč. Největší částka byla vyčerpána v rámci opatření 2.1 – 84 583 312 Kč, 66 951 825 bylo vyčerpáno za opatření 2.2, 17 786 632 připadalo na opatření 1.3, v rámci opatření 1.1 pak bylo vyčerpáno 13 807 966 a nejméně prostředků bylo vyčerpáno za opatření 1.2 – 6 108 396.

Graf 4: Znázornění financování jednotlivých opatření

Jako nejpřínosnější hodnotím projekty realizované v rámci opatření 2.1 a 2.2 a to zejména z toho důvodu, že se jednalo o tvrdé projekty, u nichž se udržitelnost a přeshraniční dopad v budoucnosti lépe prokazují. V rámci těchto opatření tak často vznikala informační, kul-

turní, společenská centra, díky nimž došlo nejen ke spolupráci subjektů z obou stran hranic, ale taktéž mají často výrazný dopad na rozvoj cestovního ruchu v dané oblasti a se vznikem těchto center je taktéž často spojen vznik trvalých pracovních míst. V rámci těchto priorit bylo taktéž podáno nejvíce projektů.

V rámci prioritní osy 1 bylo podáno pouze 20 projektů. Limitujícím faktorem bylo pro mnohé potencionální žadatele především složitá administrace spojená s přípravou projektů, předkládáním žádostí a realizací projektů a taktéž systém financování, jež pro žadatele znamenal nutnost zadlužit se bez jistoty, že podporu z ERDF získají. Toto mohlo být pro mnohé silně odrazující a to především u prioritní osy 1, kde se jednalo o měkké projekty, u nichž museli žadatelé o to více prokazovat udržitelnost takových projektů do budoucna.

Překvapivou informací bylo to, jak málo se okres Kroměříž zapojil do tohoto programu, tato situace zřejmě vyplývá především z toho důvodu, že se tento okres nachází nejdále od společných hranic, nicméně i tak byl tento program dobrou možností, jak získat finanční prostředky a subjekty z tohoto okresu by se tak alespoň měly více zapojit v tomto programovacím období.

Za celý tento program lze říci, že jeho implementace byla úspěšná, že došlo naplnění toho, co bylo cílem tohoto programu, tedy zvýšená spolupráce přeshraničních regionů a společný rozvoj tohoto území. Realizované projekty tak mohou být dobrým příkladem pro období 2007 – 2013.

8 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007 - 2013

V následující kapitole jsou rozvedeny cíle a priority, jež jsou uplatňovány na základě OP přeshraniční spolupráce ČR – SR 2007 – 2013 a dále taktéž nastin financování tohoto programu v průběhu daného programovacího období.

8.1 Cíle a priority

Mezi specifické cíle patří:

- podpora rozvoje hospodářských a sociálních struktur, zvýšení konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v česko-slovenském pohraničí;
- zvyšování dostupnosti a kvality přeshraniční infrastruktury, která podporuje zejména kohezi česko-slovenského pohraničí.⁵⁷

Podporované prioritní osy jsou pak následující:

- **Prioritní osa I:** Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje příhraničního regionu a spolupráce
  - Oblast podpory I.1. Kulturní rozvoj a zachování tradic
  - Oblast podpory I.2. Spolupráce a síťování
  - Oblast podpory I.3. Vzdělávání, trh práce a zaměstnanost
  - Oblast podpory I.4. Rozvoj podnikatelského a inovačního prostředí
  - Oblast podpory I.5. Rozvoj přeshraničního turismu
  - Oblast podpory I.6. Fond mikroprojektů

Fond mikroprojektů je nástrojem pro podporu projektů, které mají menší rozsah, jedná se především o projekty zaměřené na rozvoj mezilidských přeshraničních vztahů, společenských, kulturních a osvětových aktivit, taktéž na rozvoj infrastruktury daného území.

---

⁵⁷ MAREK, D. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

Správce fondu na straně ČR je ustanoven Region Bílé Karpaty a na slovenské straně Trenčianský samosprávny kraj. Alokace pro tento fond činí 10 % z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj alokovaných na OP přeshraniční spolupráce ČR - SR. Jedná se tedy o částku 9 274 014 EUR na celé programovací období 2007 – 2013.

- **Prioritní osa II:** Rozvoj dostupnosti příhraničního území a životního prostředí
  - Oblast podpory II.1. Rozvoj dopravní infrastruktury a dostupnosti pohraničí
  - Oblast podpory II.2. Zachování životního prostředí a rozvoj krajiny
  - Oblast podpory II.3. Zlepšení informační a komunikační dostupnosti příhraničí
- **Prioritní osa III:** Technická pomoc.
  - Oblast podpory III.1. Podpora řízení, implementace, kontrola programu, monitorování⁵⁸

8.2 Financování

OP Přeshraniční spolupráce ČR – SR je financován z ERDF. Oproti programovému období 2004 – 2006 došlo ve způsobu financování k podstatným změnám. Zatímco v minulém programovacím období byla míra financování z ERDF 75 %, míra spolufinancování ze státního rozpočtu 5 % a žadatel tak musel uhradit 20 % z celkových oprávněných výdajů, v současném programovém období je maximální míra podpory z tohoto fondu je 85 % z celkových oprávněných výdajů. Z českých národních zdrojů je míra spolufinancování představována 5 % z celkových oprávněných výdajů projektu. Výjimku zde tvoří organizace zřízená Ministerstvem pro místní rozvoj – Centrum pro regionální rozvoj, kde míra spolufinancování z národních zdrojů činí 15 %. Z ERDF je na tento program alokována částka 92,74 mil. EUR. Více než polovina této částky připadá na prioritní osu 1 Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce. Konkrétní částky,

---

⁵⁸ Programový manuál k Operačnímu programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 [online]. [cit. 2011-04-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/materialy-a-dokumenty-materialy-a-dokumenty/>>

jež připadají na jednotlivé prioritní osy, jsou poté zobrazeny v následující tabulce (tabulka 6).⁵⁹

Tabulka 6: *Financování dle prioritních os (v EUR)*

Prioritní osa	Příspěvek z ERDF	Národní zdroje	Celkem
1. Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničních regionů a spolupráce	50 079 676	8 837 590	58 917 266
2. Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí	37 096 057	6 546 363	43 642 420
3. Technická pomoc	5 546 408	981 955	6 546 363
Celkem	92 740 141	16 365 908	109 106 049

Zdroj: Operační program přeshraniční spolupráce SR – ČR 2007 - 2013

---

⁵⁹ Programový manuál k Operačnímu programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 [online]. [cit. 2011-04-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/materialy-a-dokumenty-materialy-a-dokumenty/>>

V tabulce 7 je znázorněn přehled částek uvolněných z ERDF na jednotlivé roky.

Tabulka 7: Rozdělení finančních prostředků na jednotlivé roky (v EUR)

Rok	Financování z ERDF
2007	12 417 530
2008	12 611 026
2009	12 892 636
2010	13 216 552
2011	13 548 264
2012	13 865 048
2013	14 189 085
Celkem	92 740 141

Zdroj: Operační program přeshraniční spolupráce SR – ČR
2007 – 2013

8.3 Projekty v rámci OP přeshraniční spolupráce ČR – SR

V roce 2007 nebyla předložena žádná projektová žádost. V roce 2008 pak bylo v rámci prvního kola předkládání žádosti o finanční pomoc předložených celkem 131 těchto žádostí. Schváleno bylo 80 projektů, z toho 75 projektů bylo v rámci prioritní osy 1 a 2, 5 projektů v rámci prioritní osy 3. V rámci těchto 75 projektů byl ve 22 případech vedoucím partnerem subjekt ze Zlínského kraje, hlavním přeshraničním partnerem byl v případě 9 projektů. V roce 2009 na 3. zasedání Společného monitorovacího výboru bylo schváleno 50 projektů, z nichž u 14 projektů je vedoucím partnerem subjekt Zlínského kraje a u 12 projektů byl subjekt ze Zlínského kraje hlavním přeshraničním partnerem. Čtvrté zasedání bylo usku-

tečně v roce 2010 a na schválení bylo doporučeno 56 projektů, z nichž u 12 projektů je Zlínský kraj vedoucím partnerem a u 9 projektů je hlavním přeshraničním partnerem.⁶⁰

8.4 Shrnutí a vlastní hodnocení

Programovací období 2007 – 2013 je ve znamení velkých změn, které proběhly ve způsobu financování, v rozložení prioritních os, dále došlo k vytvoření principu tzv. vedoucího partnera a ze čtyř typů projektů, které jsou popsány v kapitole 6, mohou být v tomto období podpořeny pouze projekty společné. Prioritní osy jsou stále tři. Pod prioritní osu I: Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje příhraničního regionu a spolupráce spadá v současné době šest oblastí podpory, které pokrývají oblasti jako je kulturní rozvoj, spolupráci, vzdělávání, rozvoj podnikatelského sektoru, rozvoj turismu a poslední oblast podpory představuje Fond mikroprojektů. Prioritní osa II: Rozvoj dostupnosti příhraničního území a životního prostředí obsahuje tři oblasti podpory, jež jsou zaměřeny na rozvoj dopravní infrastruktury, zachování životního prostředí a na rozvoj informační a komunikační dostupnosti. Prioritní osa III: Technická pomoc obsahuje pouze jednu oblast podpory zaměřenou na podporu řízení a implementace tohoto programu. Alokace na tento program je mnohonásobně vyšší než na program INTERREG IIIA ČR – SR, což je pochopitelné, vzhledem k tomu, že stávající programové období je delší o 4 roky. Celková pomoc z ERDF ve stávajícím období činí 92 740 141 EUR.

Oproti minulému období 2004 – 2006 došlo tedy k rozšíření oblastí podpory. Některé oblastem, které byly dříve pouze součástí jednotlivých opatření, je nyní věnována větší pozornost tak, že jsou přetvořeny v samostatné oblasti podpory. Například rozvoj lidských zdrojů a vzdělání bylo v minulém období součástí Opatření 1.1: Lidské zdroje, sociální a kulturní rozvoj, v období stávajícím je vytvořena samostatná oblast podpory I. 3. Vzdělávání, trh práce a zaměstnanost. O realizaci projektů v rámci přeshraniční spolupráce je velký zájem, o čemž svědčí 186 schválených programů pouze za období 2007 – 2010. Tento zájem je taktéž proječován ze strany subjektů Zlínského kraje, jež jsou v 48 případech ve-

---

⁶⁰ Program přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika: *Seznamy schválených projektů* [online]. [cit. 2011-04-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/materialy-a-dokumenty-materialy-a-dokumenty>>

doucím partnerem a ve 33 případech je hlavním přeshraničním partnerem. Nebývá taktéž výjimkou, že na realizaci programu se kromě vedoucího partnera (VP) a hlavního přeshraničního partnera (HCP) taktéž podílí další účastníci (tzv. partneři projektu), kdy např. v případě projektu s názvem „BLÍŽ K PŘÍRODĚ – BLÍŽ K SOBĚ“ dosahuje počet těchto partnerů projektu 11. Z hlediska počtu subjektů se zatím jedná o nejrozsáhlejší projekt, který realizuje Město Vsetín (VP) a Obec Pruské (HCP), dalšími partnery jsou pak vsetínské mateřské školy a Základná škola Hugolína Gavloviča s materskou školou.

Předběžně tedy soudím, že tento program plní svoji funkci v rámci rozvoje pohraničí na Česko – Slovenské hranici a je tedy úspěšný, nicméně komplexnější hodnocení bude možné až po ukončení tohoto programu.

8.5 Návrh vlastního projektu

Společně na kole za poznáním

Žadatel: MAS Hornolidečska

Partner: Púchovská dolina

Prioritní osa I: Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje příhraničního regionu a spolupráce

Oblast podpory I.5. Rozvoj přeshraničního turismu

Cíl: Tento projekt by vznikl na základě dlouhodobé spolupráce mezi mikroregiony Hornolidečsko a Púchovská dolina, v rámci něhož by došlo k úpravě stávajících cyklostezek v těchto mikroregionech. Konkrétněji by tento projekt byl zaměřen na úpravu úseků, jež jsou ve špatném technickém stavu, a míst v lesích, která jsou špatně průchodná, a vybudování nových částí tak, aby došlo ke spojení obou mikroregionů. Cyklostezka tak bude posílena na trase Francova Lhota - Střelná – Lysá pod Makytou – Záriečie. Na české straně tato cyklostezka navazuje na Hornolidečskou magistrálu na straně slovenské pak na tři cyklostezky, přičemž jedna vede z obce Lysá pod Makytou až na Kohútku (Nový Hrozenkov) a dvě začínají v obci Záriečie. Taktéž budou tyto stezky vybaveny tabulemi, na nichž budou zveřejněny informace o obcích, kulturních i přírodních památkách nacházejících se v okolí trasy cyklostezky.

ZÁVĚR

Význam přeshraniční spolupráce v rámci Evropské unie rok od roku narůstá, o čemž svědčí jako rostoucí podpora iniciativy INTERREG, především její části A, a taktéž i program předvstupní pomoci Phare CBC, a velkým krokem bylo vytvoření samostatného cíle s názvem Evropská územní spolupráce pro období 2007 – 2013. Taktéž i v České republice je znatelný zájem o rozvoje přeshraniční spolupráce, který se projevil například nárůstem počtu euroregionů, čerpáním z předvstupního programu Phare CBC či z programu INTERREG IIIA.

Cílem této práce bylo provést analýzu projektů přijatých ze Zlínského kraje v rámci Iniciativy společenství INTERREG IIIA. Na základě provedení této analýzy program INTERREG IIIA ČR – SR hodnotím jako přínosný a účelný, o čemž svědčí i 74 realizovaných projektů, v rámci nichž vznikla sportoviště, kulturní centra, zařízení infrastruktury cestovního ruchu a taktéž bylo realizováno mnoho kulturních, společenských a sportovních akcí. Tyto realizované projekty jsou jasným příkladem toho, že spolupráce subjektů z více zemí na problému, jež se dotýká jich obou, je často efektivnější a výsledkem se dostaví daleko rychleji, než kdyby na jejich řešení pracovaly samostatně.

I přes přínosy, které tento program přinesl, mohu konstatovat, že jsou zde značné rezervy a možnosti na zlepšení pro programovací období 2007 – 2013, ve kterém se právě nacházíme. Jedním z problémů byla složitá administrace. Příručka pro žadatele je sice zpracována věcně s ohledem na zajištění efektivnosti a účelnosti využití podpory z ERDF, nicméně jako taková není určena pouze pro pracovníky z oblasti strukturálních fondů, tudíž pro mnohé potencionální žadatele (kterými byli např. zástupci obcí a měst, občanských sdružení apod.) mohla být až příliš složitá. Dalším odrazujícím faktorem pak byl zpětný způsob vyplácení podpory, který často znamenal nutnost zadlužit se.

Věřím, že v tomto období bude program OP přeshraniční spolupráce ČR – SR daleko úspěšnější než program INTERREG IIIA ČR – SR a to nejen z toho důvodu, že toto programovací období je delší, ale taktéž díky zkušenostem úspěšných příjemců pomoci z období 2004 – 2006, jež mohou být vzorem pro období současné.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] MAREK, D. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.
- [2] PERGLER, P. a kol., *Vybrané techniky sociologického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1969.
- [3] WIMMER, Miloslav. *Základní metody vědeckého myšlení : universita technické tvořivosti*. 1. vyd. Praha : Práce, 1964. 145 s.
- [4] WOKOUN, R. *Česká regionální politika v období vstupu do EU*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 328 s. ISBN 80-245-0517-7.
- [5] WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.
- [6] WOKOUN, R. a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

Internetové zdroje

- [7] AEBR: *European Charter for Broder and Cross-border Regions* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://www.aebr.eu/files/publications/Charta_Final_071004.gb.pdf>
- [8] AEBR: *Practical Guide to Cross-border Cooperation, Third Edition 2000* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://www.aebr.eu/files/publications/Charta_Final_071004.gb.pdf>
- [9] AEBR: *White Paper on European Border Region* [online]. Final version. Gronau : 2006 [cit. 2011-03-03]. Dostupné z WWW: http://www.espaces-transfrontaliers.org/document/doc_white_paper_AEBR_EN.pdf
- [10] BusinessInfo: *Euroregiony*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podpora-v-regionech/euroregiony/1001179/5159/>>

- [11] Centrum pro regionální rozvoj České republiky: *Cíl 3 Evropská územní spolupráce, Historie* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.cil3.cz/historie.htm>>
- [12] Centrum pro regionální rozvoj České republiky: *Interreg IIIA* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://www.crr.cz/cs/programy-eu/obdobi-2004-2006/interreg-iii-a/>
- [13] Euroregion Silesia: *Asociace evropských hraničních regionů*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=cinnost-AGEG-AEBR>
- [14] Evropská komise: *Cross-Border Cooperation within the European Neighbourhood and Partnership Instrument*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/enpi-cross-border/index_en.htm>
- [15] Evropská unie v České republice: *Euroregiony*. [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/euroregions/index_cs.htm
- [16] Fondy Evropské unie: *Žadatel* [online]. [cit. 2011-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Zadatel>>
- [17] Ministerstvo financí České republiky: *Phare* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <[online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/pom_eu_ukonprogr_phare.htm>
- [18] Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Agentúra na podporu regionálneho rozvoja: *O programu 2007 – 2013* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: < <http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/o-programe-2007-2013/>>
- [19] MMR: *INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – programový dodatek* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <

<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Dokumenty>

- [20] MMR: *Příručka pro žadatele a příjemce dotace pro program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Dokumenty>>
- [21] MVRR SR: *INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – Program Iniciativy Společenstva 2004 - 2006* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/Interreg-IIIa-CR-Slovensko/Dokumenty>>
- [22] Program přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika: *Seznamy schválených projektů* [online]. [cit. 2011-04-29]. Dostupný z WWW: <<http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/materialy-a-dokumenty-materialy-a-dokumenty>>
- [23] MVRR SR: *Programový manuál k Operačnímu programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013* [online]. [cit. 2011-04-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.sk-cz.eu/sk/uvodna-stranka/materialy-a-dokumenty-materialy-a-dokumenty/>>
- [24] Rada Evropy: *Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci* [online]. [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://conventions.coe.int/Treaty/en/Summaries/Html/106.htm>>

Ostatní

- [25] Zlínský kraj: *Úspěšné projekty ze Zlínského kraje aneb první zkušenosti s přeshraniční spoluprací*. Zlín: Zlínský kraj, 2006. Informační brožura.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
CRR	Centrum pro regionální rozvoj
ERDF	Evropský fond regionální rozvoje
HCP	Hlavní přeshraniční partner
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MVRR	Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje
OP	Operační program
SF	Strukturální fondy
SR	Slovenská republika
STS	Společný technický sekretariát
VP	Vedoucí partner
VÚSC	Vyšší územně samosprávný celek

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Mapa euroregionů v ČR	18
Obr. 2: Vývoj programu Interreg	25
Obr. 3: Dotační území pro Interreg IIIA ČR - SR.....	32

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Opatření 1.1	50
Tabulka 2: Opatření 1.2	51
Tabulka 3: Opatření 1.3	53
Tabulka 4: Opatření 2.1	53
Tabulka 5: Opatření 2.2	55
Tabulka 6: Financování dle prioritních os (v EUR).....	65
Tabulka 7: Rozdělení finančních prostředků na jednotlivé roky (v EUR)	66

SEZNAM PŘÍLOH

- PI Logo programu INERREG IIIA ČR – SR 2014 - 2006
- PII Orientační plán financování 2004 - 2006
- PIII Implementační struktura - schéma

PŘÍLOHA P I: LOGO PROGRAMU

Zdroj: www.sk-cz.eu

PŘÍLOHA P II: ORIENTAČNÍ PLÁN FINANCOVÁNÍ 2004 - 2006

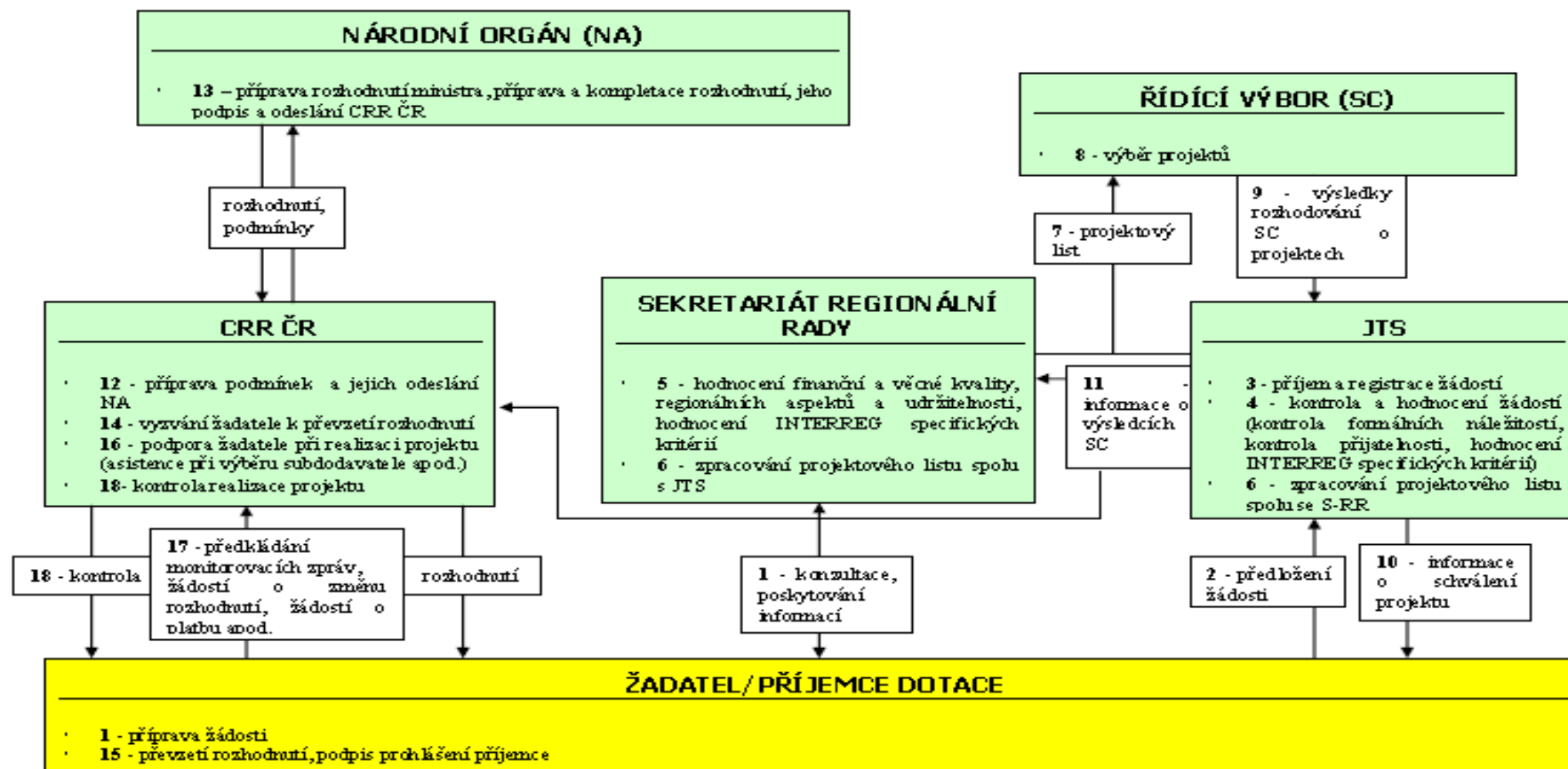
Příhraničí Česká republika – Slovenská republika

	Celkové oprávněné náklady	Veřejné náklady			
		Celkové veřejné náklady	Participace EU		Národní participace
			Celkem	ERDF	
		1=2	2=3+5	3	4
Priorita 1	5 646 922	5 646 922	4 235 191	4 235 191	1 411 731
Opatření P1/O1	1 760 076	1 760 076	1 320 057	1 320 057	440 019
Opatření P1/O2	1 791 192	1 791 192	1 343 394	1 343 394	447 798
Opatření P1/O3	2 095 654	2 095 654	1 571 740	1 571 740	523 914
Priorita 2	11 300 530	11 300 530	8 475 397	8 475 397	2 825 133
Opatření P2/O1	6 431 380	6 431 380	4 823 535	4 823 535	1 607 845
Opatření P2/O2	4 869 150	4 869 150	3 651 862	3 651 862	1 217 288
Priorita 3	1 275 615	1 275 615	956 710	956 710	318 903
Opatření P3/O1	911 154	911 154	683 364	683 364	227 787
Opatření P3/O2	364 461	364 461	273 346	273 346	91 116
CELKEM	18 223 067	18 223 067	13 667 298	13 667 298	4 555 767

Zdroj: INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – Program Iniciativy Společenstva 2004 - 2006

PŘÍLOHA P III: IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURA – SCHÉMA

INTERREG IIIA ČR – SR 2004 - 2006

Zdroj: INTERREG IIIA Česká republika – Slovenská republika – Program Iniciativy Společenstva 2004 - 2006